

Profilul ocupațional al funcției de inspector judiciar

BABICI MARIUS GAVRIL

Psiholog specialist psihologia muncii și organizațională
Consiliul Superior al Magistraturii

PIROȘCĂ LOREDANA CLARIS

Psiholog specialist psihologia muncii și organizațională
Înalta Curte de Casație și Justiție

CUPRINS

Introducere	1
I. Preocupări privind elaborarea profilului magistratului	2
II. Elemente specifice de metodologie utilizate în vederea elaborării profilului ocupațional al funcției de inspector judiciar	4
III. Profilul ocupațional al profesiei de inspector judiciar	7
A. Conținutul muncii	7
1. Descrierea profesiei	7
2. Ocupații înrudite	7
3. Interdicții și incompatibilități impuse prin lege ocupantului funcției.....	7
4. Activități și sarcini specifice, îndeplinite în exercitarea funcției.....	8
B. Competențe utilizate în activitatea inspectorilor judiciari	9
1. Competențe comune tuturor categoriilor profesionale	9
a. Capacitatea rapidă de decizie.....	9
b. Capacitatea de a manifesta autocontrol în plan decizional în ceea ce privește gestionarea impulsivității	9
c. Capacitatea de a manifesta hotărâre în luarea deciziilor.....	9
d. Capacitatea de a manifesta preocupare pentru studiu / autoperfecționare	9
e. Capacitatea de utilizare a limbilor străine	10
f. Capacitatea de utilizare a limbii române - vocabular, sintaxă, înțelegerea textelor, gramatică.....	10
2. Competențe specifice funcției de inspector judiciar.....	10
g. Capacitatea de a reacționa cu promptitudine atunci când situația o impune.....	10

h. Capacitatea de a rezista la efort susținut.....	10
i. Competențe manageriale/ capacitatea de previziune, strategie, planificare pe termen scurt, mediu și lung.....	11
j. Capacitatea de comunicare cu judecătorii, procurorii, personalul auxiliar, justițiabili, persoanele implicate în actul de justiție, alte instituții, mass-media, etc.	11
k. Capacitatea de a manifesta flexibilitate în plan cognitiv și comportamental.....	11
l. Capacitatea de a manifesta creativitate și ingeniozitate în activitatea profesională.....	11
m. Capacitatea de adaptare rapidă la situații noi	12
n. Capacitatea de a rezista la presiuni/stres psihologic	12
o. Capacitatea de a manifesta tact în abordarea problemelor profesionale / diplomație	12
p. Capacitatea de a manifesta agreabilitate în cadrul relațiilor interpersonale.....	12
q. Capacitatea de a manifesta spirit de observație.....	12
r. Motivația față de muncă preocuparea pentru dezvoltare profesională continuă.....	13
s. Capacitatea de organizare a activității.....	13
ș. Capacitatea de a manifesta autocontrol în plan emoțional și comportamental	13
t. Capacitatea de a manifesta abilități de lucru în echipă.....	13
ț. Capacitatea de organizare a timpului.....	13
u. Capacitatea de a manifesta empatie în cadrul relațiilor profesionale	14
v. Capacitatea de gestionare a conflictelor.....	14
x. Capacitatea de a elabora lucrări de sinteză, rapoarte, etc.....	14
y. Capacitatea de a lucra pe computer, precum și de a utiliza editorul de texte Word, e-mail-ul, Internetul, etc.....	14
z. Capacitatea de a utiliza echipamentul de birou, faxul, copiatorul, etc.....	14

C. Contextul muncii.....	15
1. Cadrul social și valoric al funcției.....	15
a. Comunicarea.....	15
b. Responsabilitatea pentru alții.....	15
c. Relațiile cu inspectorii judiciari, judecătorii, procurorii, personalul asimilat, personalul auxiliar, funcționarii, personalul de la nivelul altor instituții	15
d. Conduita profesională în timpul exercitării funcției	16
e. Conduita în societate	16
f. Evitarea conflictelor de interese de orice natură, imparțialitate	16
g. Raportarea la valori precum independența justiției și a judecătorului.....	16
2. Cadrul organizatoric al muncii	16
h. Cadrul muncii.....	16
i. Condițiile fizice ale muncii	16
j. Solicitățile muncii.....	17
k. Contactul conflictual cu ceilalți.....	18
3. Caracteristicile structurale ale locului de muncă	18
l. Ritmul și programarea muncii.....	18
m. Rutină vs. provocarea muncii.....	18
n. Competiție.....	19
4. Evaluarea și răspunderea inspectorilor judiciari	19
o. Indicatori de evaluare a performanțelor profesionale ale inspectorilor judiciari.....	19
p. Răspunderea inspectorilor judiciari.....	20
5. Alte caracteristici.....	20
q. Interese	20
r. Surse ale satisfacției profesionale.....	20
D. Cerințe psihocognitive.....	21
1. Aptitudini cognitive comune tuturor categoriilor profesionale.....	21
a. Comprehensiune verbală - înțelegere verbală.....	21
b. Comprehensiune verbală - înțelegerea limbajului scris.....	21
c. Expresivitatea limbajului - exprimare orală	21
d. Expresivitatea limbajului - exprimare scrisă.....	22

e. Raționament deductiv	22
f. Raționament inductiv	22
g. Concentrarea atenției.....	22
h. Distributivitatea atenției.....	22
i. Memorare	23
j. Identificarea problemelor	23
k. Flexibilitate cognitivă.....	23
l. Rapiditatea structurării	23
m. Operarea cu cifre.....	23
2. Aptitudini cognitive specifice funcției de inspector judiciar.....	24
n. Clasificarea informațiilor	24
o. Suplețea structurării	24
E. Cerințe psihosociale	24
1. Abilități comune tuturor categoriilor profesionale	24
a. Asertivitate	24
b. Dorință de realizare	24
c. Voință / Perseverență	25
d. Flexibilitate comportamentală.....	25
e. Amabilitate	25
f. Deschidere socială.....	25
g. Raționalitate.....	25
h. Deschidere profesională	25
i. Independență.....	26
2. Abilități specifice funcției de inspector judiciar	26
j. Sociabilitate	26
k. Maturitate psihoemoțională	26
l. Altruism	26
m. Agreabilitate	27
n. Conștiinciozitate.....	27
F. Cerințe psihosomatice.....	27
1. Abilități comune tuturor categoriilor profesionale	27
a. Stabilitate emoțională.....	27
b. Activism	27
c. Tonus dispozițional / Optimism	28
G. Cerințe psihofamiliale	28

1. Abilități comune tuturor categoriilor profesionale.....	28
a. Viață de familie echilibrată; lipsa unor probleme grave care să domine câmpul conștiinței în timpul serviciului.....	28
IV. Concluzii	29
Bibliografie	31

Introducere

Noțiunea de profil ocupațional desemnează un document sintetic rezultat ca urmare a unor studii sistematice de cunoaștere a profesiei, rolul acestuia fiind acela de a crea o perspectivă centralizată asupra solicitărilor specifice profesiei, precum și asupra calităților pe care trebuie să le dețină practicienii pentru a putea performa la standarde de calitate.

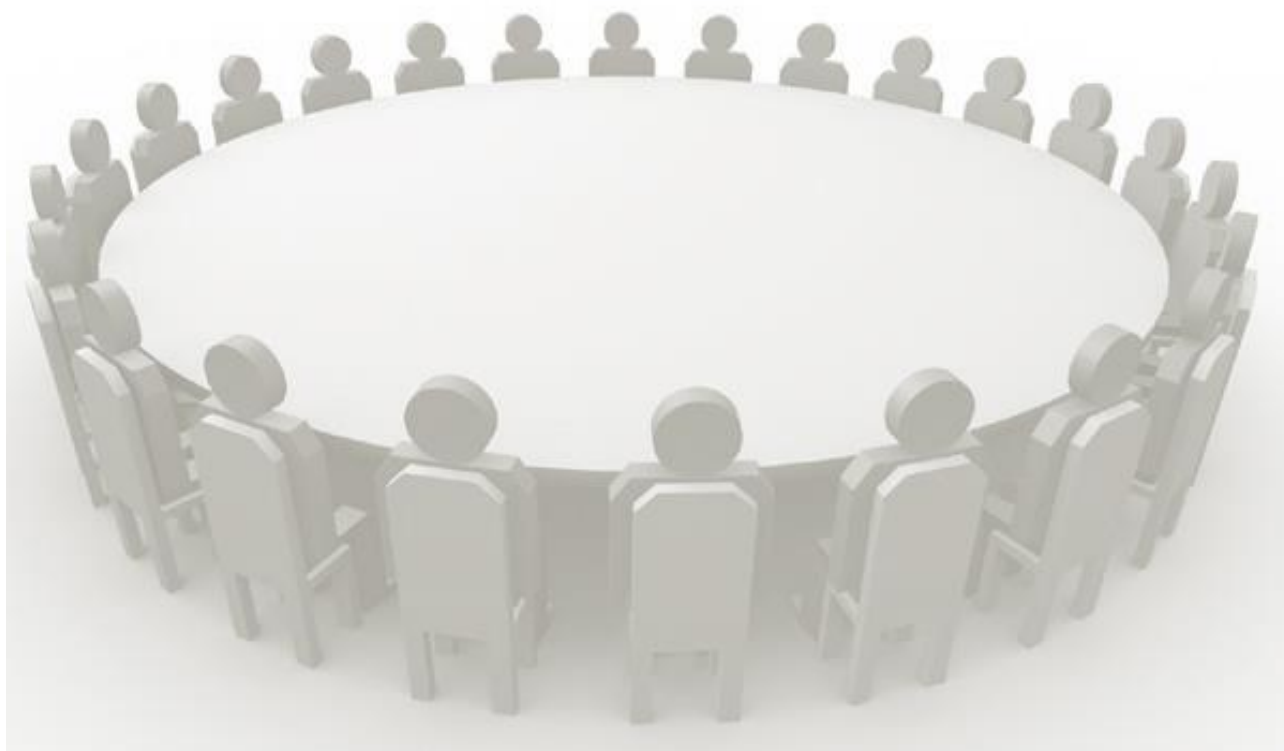
În literatura de specialitate[5] termenul utilizat pentru a descrie profilul ocupațional este **monografia profesională** sau **psihoprofesiograma**, dar datorită formulării tehnice, precum și a lipsei de popularizare a acestor termeni în sistemul judiciar vom păstra conceptul inițial, respectiv acela de profil ocupațional.

Referitor la necesitatea elaborării profilului ocupațional, aceasta rezultă din nevoia

organizației de a avea un set de criterii clare și măsurabile cu privire la cerințele profesionale și psihologice pe care trebuie să le îndeplinească practicianul pentru a fi numit în funcție.

De remarcat este faptul că utilitatea profilului ocupațional nu se rezumă doar la proiectarea unui sistem de selecție profesională, ci și în proiectarea programelor de formare profesională continuă, precum și în proiectarea și implementarea sistemului de evaluare a performanțelor profesionale.

În ceea ce privește elementele componente ale profilului ocupațional, acestea vizează în special date referitoare la obiectul și natura activității, solicitările de natură fizică și fiziologică, solicitările de natură psihică, informații referitoare la aspectele motivaționale, tehnice și sociologice ale profesiei etc.

Preocupări privind elaborarea profilului magistratului

Primele preocupări privind elaborarea unui profil al magistratului au apărut odată cu reforma sistemului judiciar, concretizată prin adoptarea celor trei legi organice, respectiv *Legea nr. 304/2004 de organizare judecătorească*, *Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor* și *Legea nr. 317/2004 privind organizarea și funcționarea Consiliului Superior al Magistraturii*, cu modificările și completările ulterioare.

Odată cu aprobarea Strategiei de reformă a sistemului judiciar pentru perioada 2005 – 2007, prin *Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 152/2005* au fost constituite șase grupuri de lucru în principalele domenii de reformă a sistemului judiciar român.

Unul dintre aceste grupuri, respectiv grupul privind „*Profilul socio-profesional al magistratului și formarea sa profesională*”, a avut ca principal obiectiv „**elaborarea profilului profesiei de judecător și procuror, în vederea stabilirii condițiilor de admitere în magistratură**”.

După cum rezultă din obiectivul asumat de către grupul de lucru, elaborarea profilului era considerată ca o condiție esențială pentru modificarea sistemului de recrutare și selecție a magistraților, coordonată majoră la care s-au raportat ulterior atât probele din cadrul examenului de admitere, cât și pregătirea ulterioară a auditorilor de justiție și a magistraților în funcție.

Grupul a fost compus din 19 magistrați de la toate nivelurile de jurisdicție, reprezentanți Consiliului Superior al Magistraturii, Institutului Național al Magistraturii și un specialist extern în psihologie organizațională. Grupul a beneficiat de asistența consilierului de

preaderare, dar și de experiența unor experți străini.

Referitor la metodologia utilizată în cadrul grupului de lucru, aceasta a fost centrată preponderent pe dezbateri, purtate cu corpul profesional al magistraților, în cadrul cărora a fost discutată pe larg necesitatea elaborării profilului magistratului. De menționat este că în cadrul acestor dezbaterii a fost aplicat și un chestionar de autoevaluare, rezultatele acestuia fiind inserate în profilul magistratului.

Concluziile dezbaterilor, precum și profilul rezultat sunt prezentate pe larg în *Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 184/2006 privind aprobarea profilului profesiei de judecător și procuror*.

Discuția privind oportunitatea elaborării unui nou profil ocupațional a fost readusă în atenția corpului profesional în anul 2016, în condițiile în care atât legislația primară, cât și cea secundară privind cariera magistratului au suferit schimbări profunde în cei aproape 10 ani de când a fost adoptat actualul profil al magistratului.

Referitor la schimbările din legislația primară, putem enumera modificarea și completarea dispozițiilor din *Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor* referitoare la promovarea judecătorilor la Înalta Curte de Casație și Justiție etc. De asemenea, în ceea ce privește legislația secundară se pot enumera adoptarea de către Consiliu a unui nou regulament privind promovarea în funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție, modificarea și completarea regulamentului privind desfășurarea concursului de admitere la Institutul Național al Magistraturii, precum și a concursului de admitere în magistratură, adoptarea unui nou regulament privind

evaluarea performanțelor profesionale ale magistraților etc.

Toate aceste acte normative au introdus reglementări noi privind admiterea, promovarea și evaluarea continuă a magistraților, accentul fiind pus, în special pe aspectele de ordin vocațional.

Această concluzie rezultă din caracterul preponderent calitativ al metodelor și tehnicilor utilizate în procesul de evaluare, respectiv: analiza hotărârilor judecătorești, interviul, observația, planul individual de dezvoltare profesională etc.

Raportat la metodele și tehnicile calitative enumerate, literatura de specialitate [2] și [7] consemnează faptul că acestea mizează în special pe subiectivitatea umană, pe socialul construit și interpretat prin interacțiunea atitudinilor, motivațiilor, așteptărilor, reprezentărilor individuale și grupale etc., motiv pentru care în practica de specialitate [3], [4] și [5] a apărut ***necesitatea sistematizării și structurării acestora în scopul creșterii validității informațiilor colectate în vederea conturării personalității umane.***

Astfel, o primă etapă în procesul de standardizare este reprezentată de definirea unor criterii clare, măsurabile și cuantificabile, concomitent cu stabilirea unor standarde minime de admitere pentru acestea, aspect necesar în vederea asigurării unei perspective unitare și predictibile a procesului de evaluare.

Documentul care sintetizează toate cerințele enumerate, referitoare la însușirile (competențe, aptitudini, abilitățile etc.) pe care trebuie să le posede ocupantul unei funcții pentru a performa în activitatea profesională, este **profilul ocupațional al profesiei.**

Potrivit literaturii de specialitate [1], [3] și [6], ***profilul ocupațional al profesiei reprezintă punctul de plecare în orice proces de selecție, promovare sau evaluare continuă, motiv pentru care acesta trebuie să fie în permanență actualizat și adaptat pentru a putea realiza o gestiune eficientă a resursei***

umane.

În lipsa unui profil actualizat, există riscul să fie admiși sau promovați practicieni care nu au vocație, aspect care poate afecta atât calitatea actului profesional, cât și imaginea profesiei în momentul în care apar probleme de integritate sau de respectare a dispozițiilor legale.

Cercetările privind elaborarea unui nou *profil ocupațional al magistratului* au debutat odată cu constituirea la nivelul Consiliului, în anul 2009, a Grupului de lucru privind stabilirea volumului optim de activitate la nivelul instanțelor.

Din cadrul acestui grup au făcut parte membrii aleși ai Consiliului, reprezentanți ai instanțelor și psihologi de la nivelul Consiliului și a curților de apel.

Referitor la activitatea grupului este de menționat faptul că aceasta a avut și o componentă psihosociologică care a vizat evaluarea nivelului de suprasolicitare a judecătorilor, precum și a efectelor pe care volumul mare de muncă le avea asupra randamentului profesional.

Având în vedere că proiectarea studiului trebuia să plece de la solicitările specifice profesiei s-a procedat la analiza documentelor oficiale, aflate în vigoare, privind profilul magistratului. Din analiza profilului a rezultat că acesta conține doar informații generale, fără a trata fiecare profesie în parte în funcție de tipul de solicitări specifice, condițiile de muncă etc., astfel încât a apărut nevoia cunoașterii mai aprofundate a profesiei de judecător.

Cunoașterea profesiei de judecător a presupus o culegere amplă de date referitoare la natura sarcinilor, atribuțiilor, responsabilităților etc., precum și a cerințelor psihologice pe care trebuie să le îndeplinească ocupantul postului pentru a putea performa la standarde de calitate și eficiență, toate aceste informații fiind concretizate în articolul „*Aspecte de actualitate privind profilul ocupațional al profesiei de judecător*”[10]

Elemente specifice de metodologie utilizate în vederea elaborării profilului ocupațional al funcției de inspector judiciar

Demersul pentru elaborarea profilului ocupațional al funcției de inspector judiciar a fost inițiat de conducerea Inspecției Judiciare în cadrul preocupărilor pentru creșterea performanței instituționale și a calității resursei umane recrutate în cadrul procedurilor de concurs.

Interesul pentru elaborarea unui profil specific al funcției de inspector judiciar este motivat de faptul că potrivit dispozițiilor art.70 alin.1 din

Legea nr.317/2004, republicată, privind Consiliul Superior al Magistraturii „ *inspectorii din cadrul Inspecției Judiciare sunt numiți în funcție de către inspectorul-șef, în urma unui concurs, pentru un mandat de 6 ani, dintre judecătorii și procurorii care au vechime de cel puțin 8 ani în magistratură, care au cel puțin grad de tribunal sau parchet de pe lângă tribunal și au avut calificativul foarte bine la ultima evaluare*”.

Concursul constă din susținerea unei probe scrise și a unui interviu, criteriile în funcție de care se face selecția candidaților fiind detaliate în Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 694/2014 privind aprobarea Regulamentului de organizare și desfășurare a concursului pentru numirea în funcție a inspectorilor judiciari.

Având în vedere că în cadrul interviului sunt evaluate elemente de ordin vocațional, respectiv motivație, abilități, aptitudini, competențe etc., precum și în considerarea faptului că standardele de selecție sunt foarte

ridicate, aspect motivat de specificul atribuțiilor îndeplinite care vizează în special activități de verificare, control și cercetare disciplinară, rezultă că trasarea unui profil ocupațional specific funcției de inspector judiciar este justificată din perspectiva procesului de selecție profesională.

În acest caz scopul procesului de selecție constă în identificarea și recrutarea doar a acelor magistrați

(judecători și procurori) care dețin cunoștințele juridice, precum și abilitățile necesare pentru îndeplinirea atribuțiilor specifice funcției de inspector judiciar.

Premisa de la care se pleacă în acest caz este aceea că activitatea inspectorilor judiciari comportă solicitări diferite față de activitatea desfășurată de magistrați, respectiv judecători și procurori, la nivelul instanțelor și parchetelor.

Având în vedere premisa enunțată, demersul de cercetare a fost structurat astfel încât să surprindă la nivel comparativ elementele comune și cele specifice funcției de inspector judiciar. Scopul demersului de cercetare a fost acela de a determina prin metode specifice analizei muncii dacă diferențele înregistrate între solicitările specifice funcției de inspector judiciar și cele specifice funcțiilor de judecător și procuror sunt semnificative, aspect care să justifice trasarea unui profil al funcției de inspector judiciar distinct de cel al magistratului (judecător și procuror).

Demersul de analiza muncii a avut în vedere

modelul DOT (Dictionary Occupational Titles) [5]. Acest model este utilizat în S.U.A., la nivel guvernamental, în scop de selecție, orientare și pregătire profesională. Specificul acestui model îl constituie descrierile succinte pe care le cuprinde, formulate pe criterii comprehensive și standardizate ale unei profesii.

Culegerea datelor necesare pentru completarea modelului a fost făcută cu ajutorul următoarelor tehnici și metode: analiza documentelor și chestionarul de analiza muncii. Metodologia utilizată a fost adaptată specificului sistemului judiciar fiind prezentată pe larg în *Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 2119/2009 de aprobare a programului privind volumul optim de muncă și asigurarea calității în instanțe*.

De precizat este că în construcția chestionarului de analiza muncii s-a avut în vedere și o versiune adaptată a F-JAS (Fleishman Job Analysis Survey). F-JAS [4] este un instrument utilizat în descrierea posturilor de muncă în termenii unor criterii psihologice: aptitudini, deprinderi și cunoștințe solicitate. Avantajul utilizării acestui instrument a fost acela că a oferit o structură flexibilă care a putut fi adaptată cu ușurință specificului activităților din sistemul judiciar. De asemenea, o altă particularitate a fost aceea că a oferit o descriere detaliată a fiecărei aptitudini, precum și un set de ancore comportamentale, adică manifestări comportamentale observabile care implicau aptitudinea evaluată. Acest aspect a ajutat inspectorii judiciari implicați în proiect să se pronunțe în cunoștință de cauză asupra importanței fiecărei aptitudini în munca desfășurată.

Metodologia de analiză a muncii utilizată pentru culegerea datelor a fost similară cu cea folosită în cazul funcțiilor de judecător și procuror, aspect necesar pentru a putea face comparații și corelații între date.

Datele au fost colectate din eșantioane reprezentative statistic. În cazul judecătorilor și procurorilor eșantionul a fost unul de tip probabilistic, bazat pe o selecție aleatorie stratificată [2] și [8]. Stratificarea în acest caz avea în vedere gradul instanțelor/parchetelor - curte de apel, tribunal, judecătorie – și volumul de încărcare pe judecător/procuror – mic, mediu, mare. În ceea ce privește eșantionul utilizat în cazul inspectorilor judiciari acesta a fost unul probabilistic, bazat doar pe o selecție aleatorie, aspect determinat de volumul redus al respondenților.

De menționat este faptul că în construirea eșantioanelor de studiu s-a avut în vedere un număr minim de 33 de respondenți pentru fiecare strat, aspect necesar pentru asigurarea reprezentativității statistice

În cazul populațiilor statistice mari, respectiv cele de la judecători și procurori, în stabilirea dimensiunii optime a eșantionului s-a avut în vedere stratul cu cei mai puțini judecători/procurori - curte de apel - numărul de judecători/procurori selectat fiind distribuit în mod proporțional și la celelalte straturi.

Având în vedere volumul mic al populației de inspectorii judiciari în stabilirea eșantionului s-a avut în vedere doar respectarea pragului minim statistic.

Eșantioanele utilizate în cadrul cercetării se prezintă astfel:

• eșantionul utilizat pentru culegerea datelor de la instanțele judecătorești

Nr. crt.	Strat eșantion / Grad instanță	Volum eșantion judecători - 5%	Volum eșantion optim	Distribuția eșantionului pe instanțe în funcție de volumul de cauze pe judecător		
				mic	mediu	mare
1.	Curte de Apel	36	36	12	12	12
2.	Tribunal	64	36	12	12	12
3.	Judecătorii	90	36	12	12	12
Total eșantion judecători 5%		190	108	36	36	36

• eșantionul utilizat pentru culegerea datelor de la nivelul parchetelor de pe lângă instanțele judecătorești

Nr. crt.	Strat eșantion / Grad unitate parchet	Volum eșantion procurori 15%	Volum eșantion optim	Distribuția eșantionului pe unități de parchet în funcție de volumul de cauze pe procuror și de specializare					
				mic		mediu		mare	
				UP ¹	S/J ²	UP	S/J	UP	S/J
1.	PCA ³	33	33	6	5	6	5	7	4
2.	PT ⁴	81	33	7	4	7	4	8	3
3.	PJ ⁵	170	33		11		11		11
Total eșantion procurori 15%		284	99	33		33		33	

• eșantionul utilizat pentru culegerea datelor de la nivelul Inspecției Judiciare Eșantionul este alcătuit din 34 de inspectori judiciari repartizați astfel: 22 de respondenți de la Direcția de inspecție judiciară pentru judecători și 12 respondenți de la Direcția de inspecție judiciară pentru procurori.

Prelucrarea statistică a datelor a avut în vedere calcularea indicatorilor statistici descriptivi prin procedura *Explore*, precum și testarea diferențelor dintre medii prin procedura de analiză de varianță unifactorială (*One Way Anova*). Testarea diferențelor dintre medii s-a realizat prin raportarea rezultatelor la un prag de semnificație statistic de 0.05.

¹ Urmărire penală

² Supraveghere / Judiciar

³ Parchete de pe lângă curțile de apel

⁴ Parchete de pe lângă tribunale

⁵ Parchete de pe lângă judecătorii

Profilul ocupațional al profesiei de inspector judiciar

A. Conținutul muncii

1. Descrierea profesiei

Practicienii acestei profesii fac parte din categoria magistraților care îndeplinesc atribuții de analiză, verificare și control în ceea ce privește activitatea și conduita magistraților – judecători, procurori, membrii Consiliului Superior al Magistraturii, inspectori judiciari, magistrați asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție – precum și activitatea instanțelor, respectiv a unităților de parchet de pe lângă acestea.

Scopul activității inspectorilor judiciari este acela de a contribui la îmbunătățirea calității actului de justiție, a eficienței și eficacității sistemului judiciar prin realizarea unor verificări și rapoarte de evaluare independente și imparțiale.

Inspectorii judiciari sunt numiți în funcție de inspectorul-șef în urma unui concurs, pentru un mandat de 6 ani, dintre judecătorii și procurorii care au o vechime de cel puțin 8 ani în magistratură, care au cel puțin grad de tribunal sau parchet de pe lângă tribunal și au avut

calificativul „foarte bine” la ultima evaluare. Pe durata exercitării mandatului de inspector judiciar, judecătorii și procurorii sunt suspendați de drept din funcțiile pe care le ocupă la instanțe și parchete.

Inspectorii judiciari sunt obligați prin întreaga lor activitate să asigure supremația legii, să respecte independența judecătorilor și procurorilor și autoritatea de lucru judecat, să adopte o atitudine obiectivă, echidistantă și neutră de natură a înlătura orice suspiciuni privind lipsa de imparțialitate, să respecte caracterul confidențial al documentelor și informațiilor care fac obiectul lucrărilor, cu excepția celor care constituie, potrivit legii, informații de interes public, să aducă la cunoștința magistratului vizat sau a conducerii instanțelor / parchetelor aspectele semnalate, tematica controalelor, precum și rezultatul verificărilor efectuate, să respecte codul deontologic al judecătorilor și procurorilor și să participe la formarea profesională continuă.

2. Ocupații înrudite

Judecător și procurori.

3. Interdicții și incompatibilități impuse prin lege ocupantului funcției

Inspectorii judiciari nu pot efectua cercetarea disciplinară sau orice alte lucrări care privesc judecătorii sau procurorii din cadrul instanțelor ori parchetelor unde inspectorul a funcționat anterior numirii în funcție. Funcția de inspector

judiciar este incompatibilă cu orice alte funcții publice sau private, cu excepția funcțiilor didactice din învățământul superior, precum și a celor de instruire din cadrul Institutului Național al Magistraturii și Școlii Naționale de

Grefieri, în condițiile legii.

Inspectorilor judiciari le sunt aplicabile, corespunzător, celelalte interdicții și

incompatibilități ale statutului profesiei de judecător și procuror.

4. Activități și sarcini specifice, îndeplinite în exercitarea funcției

1. atribuții în legătură cu activitatea și conduita magistraților

- 1.1. efectuarea de verificări ca urmare a sesizărilor din oficiu sau a celor adresate Inspecției Judiciare, în legătură cu activitatea sau conduita necorespunzătoare ori în legătură cu încălcarea obligațiilor profesionale, dispunerea și efectuarea cercetării disciplinare, în vederea exercitării acțiunii disciplinare;
- 1.2. susținerea cererilor și acțiunilor disciplinare promovate de Inspecția Judiciară în fața secțiilor Consiliului Superior al Magistraturii;
- 1.3. susținerea căilor de atac declarate împotriva hotărârilor pronunțate de secțiile Consiliului Superior al Magistraturii, în condițiile legii;
- 1.4. efectuarea de verificări privind încălcarea normelor de conduită reglementate de Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor, aprobat prin Hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii nr. 328/2005;
- 1.5. efectuarea de verificări privind condiția bunei reputații pentru judecătorii și procurorii în funcție;
- 1.6. efectuarea de verificări privind integritatea judecătorilor și procurorilor care candidează la funcția de judecător la Înalta Curte de Casație și Justiție;
- 1.7. efectuarea de verificări în vederea soluționării cererilor privind apărarea reputației profesionale și a independenței judecătorilor și procurorilor sau a independenței sistemului judiciar;
- 1.8. efectuarea de verificări privind îndeplinirea condiției de bună reputație și a altor aspecte relevante din activitatea judecătorilor și procurorilor care candidează la funcția

de inspector judiciar.

2. atribuții de analiză și control

- 2.1. efectuarea de verificări la instanțe în legătură cu: respectarea normelor procedurale privind primirea cererilor, repartizarea aleatorie a dosarelor, stabilirea termenelor, continuitatea completului de judecată, pronunțarea, redactarea și comunicarea hotărârilor, înaintarea dosarelor la instanțele competente, punerea în executare a hotărârilor penale și civile;
- 2.2. efectuarea de verificări la parchete în legătură cu respectarea normelor procedurale privind primirea și înregistrarea lucrărilor, repartizarea dosarelor pe criterii obiective, continuitatea în lucrările repartizate și independența procurorilor, respectarea termenelor, redactarea și comunicarea actelor procedurale;
- 2.3. efectuarea de verificări privind eficiența managerială și modul de îndeplinire a atribuțiilor ce decurg din legi și regulamente, pentru asigurarea bunei funcționări a instanței și a parchetului, a calității corespunzătoare a serviciului;
- 2.4. efectuarea de verificări pentru revocarea din funcțiile de conducere a judecătorilor și procurorilor, pentru motivul prevăzut de art. 51 alin. (2) lit. b) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

3. atribuții în legătură cu analiza și evaluare datelor rezultate din evaluări

- 3.1. analiza și evaluarea datelor rezultate din verificările efectuate, identificarea vulnerabilităților sau dezechilibrelor, a cauzelor acestora și propunerea

soluțiilor optime aplicabile în scopul eliminării riscurilor și disfuncționalităților din sistemul judiciar.

4. atribuții de verificare sau control dispuse în condițiile legii

- 4.1. efectuează verificări sau controale dispuse de Plenul și Secțiunile Consiliului Superior al Magistraturii ori de inspectorul-șef al Inspecției Judiciare,

în condițiile legii.

5. atribuții în legătură cu pregătirea profesională

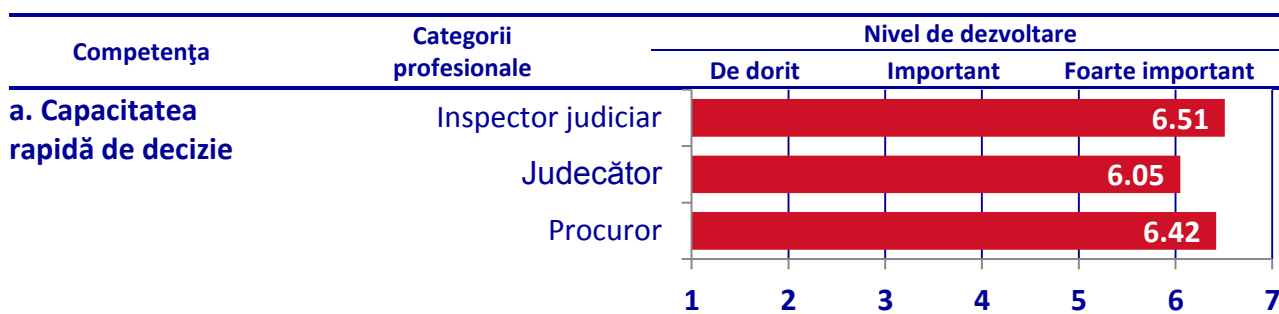
- 5.1. studierea legislației și jurisprudenței;
5.2. studierea doctrinei;

6. atribuții administrative

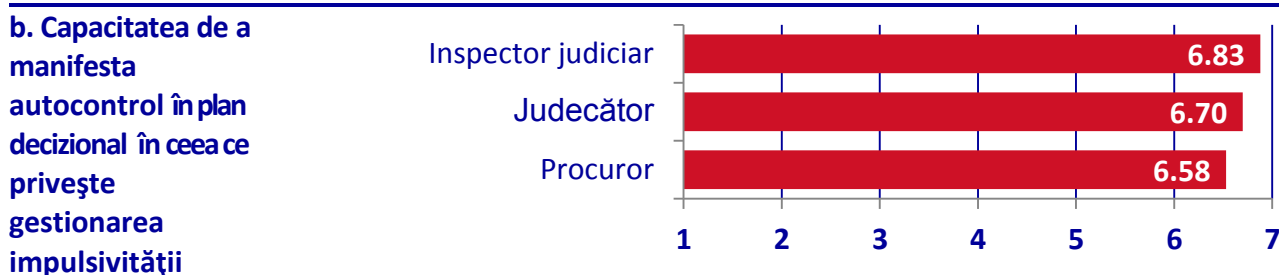
7. alte atribuții stabilite de conducerea Inspecției Judiciare, în condițiile legii

B. Competențe utilizate în activitatea inspectorilor judiciar

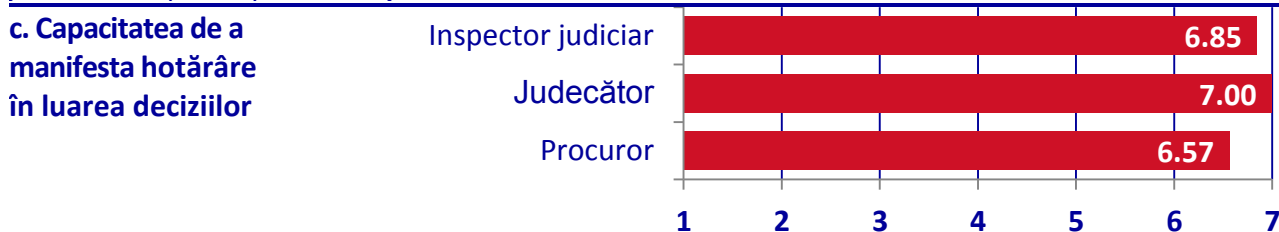
1. Competențe comune tuturor categoriilor profesionale: $p > 0,05$

Se înregistrează diferențe, dar fără a fi semnificative statistic între inspectorii judiciari și judecători, $p=0,064$. Fără diferențe între inspectorii judiciari și procurori, $p=1$.

Se înregistrează diferențe, dar fără a fi semnificative statistic între inspectorii judiciari și judecători, $p=0,238$, respectiv procurori, $p=0,078$.

Se înregistrează diferențe, fără a fi semnificative statistic între inspectorii judiciari și judecători, $p=0,228$, respectiv procurori, $p=0,072$.

Competența	Categoriile profesionale	Nivel de dezvoltare						
		De dorit	Important	Foarte important				
d. Capacitatea de a manifesta preocupare pentru studiu / autoperfecționare	Inspector judiciar	6.92						
	Judecător	6.82						
	Procuror	6.78						
		1	2	3	4	5	6	7

Diferențe nesemnificative statistic între inspectorii judiciari și judecători, $p=0,164$, respectiv procurori, $p=0,120$.

e. Capacitatea de utilizare a limbilor străine	Inspector judiciar	4.49						
	Judecător	4.17						
	Procuror	4.26						
		1	2	3	4	5	6	7

Fără diferențe între inspectorii judiciari și judecători, respectiv procurori, $p=1$.

f. Capacitatea de utilizare a limbii române - vocabular, sintaxă, înțelegerea textelor, gramatică	Inspector judiciar	7						
	Judecător	7						
	Procuror	6.94						
		1	2	3	4	5	6	7

Fără diferențe între inspectorii judiciari și judecători, respectiv procurori, $p=1$.

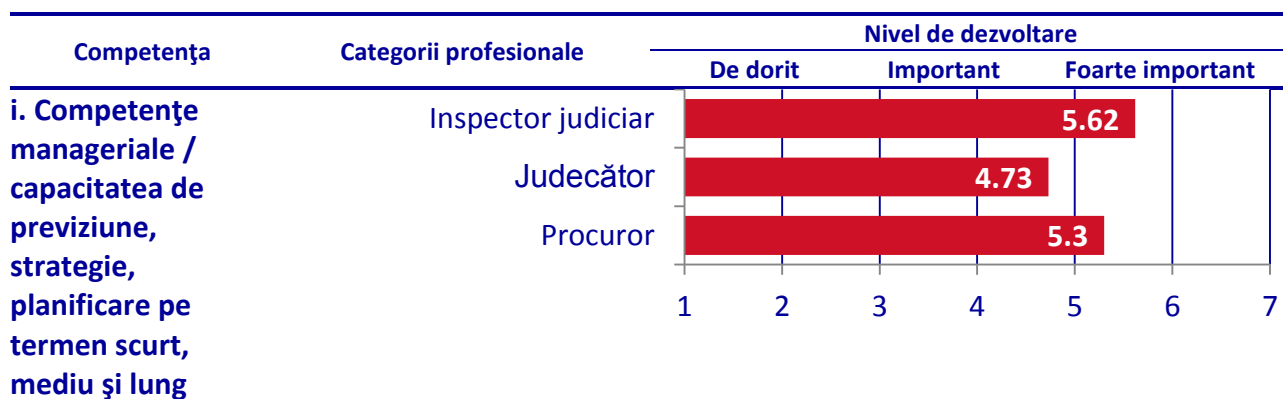
2. Competențe specifice funcției de inspector judiciar: $p < 0,05$

Competența	Categoriile profesionale	Nivel de dezvoltare						
		De dorit	Important	Foarte important				
g. Capacitatea de a reacționa cu promptitudine atunci când situația o impune	Inspector judiciar	6.74						
	Judecător	6.03						
	Procuror	6.5						
		1	2	3	4	5	6	7

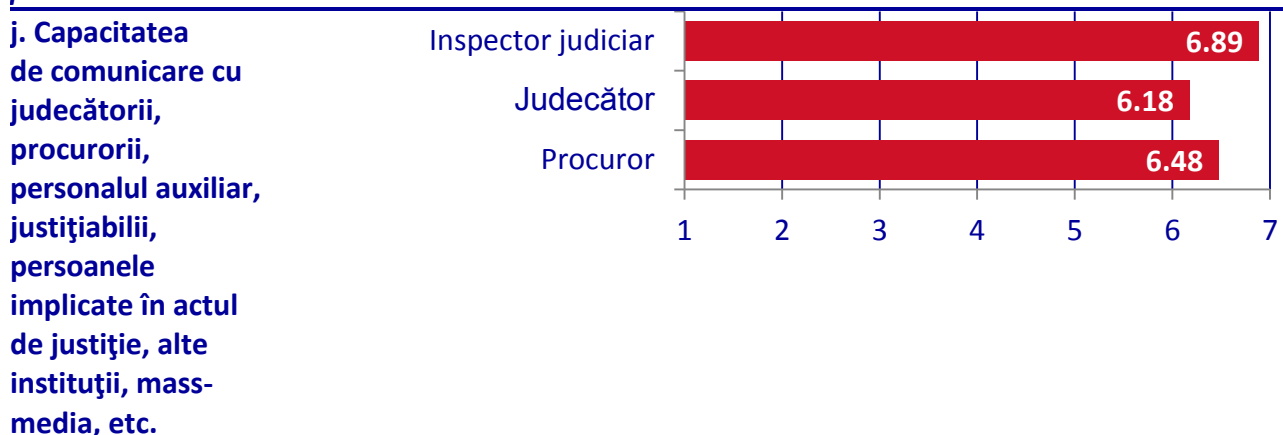
Competența este mai solicitată în activitatea inspectorilor judiciari comparativ cu cea a judecătorilor, $p=0,022$. Fără diferențe între inspectorii judiciari și procurori, $p=1$.

h. Capacitatea de a rezista la efort susținut	Inspector judiciar	6.96						
	Judecător	6.71						
	Procuror	6.42						
		1	2	3	4	5	6	7

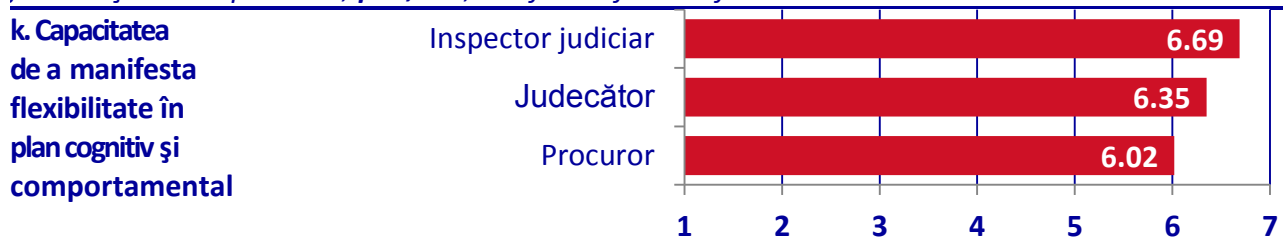
Exercitarea funcției de inspector judiciar solicită o rezistență mai mare la efort comparativ cu cea de procuror, $p=0,001$. Diferențe se înregistrează și față de funcția de judecător, $p=0,239$, dar fără a fi semnificative statistic.

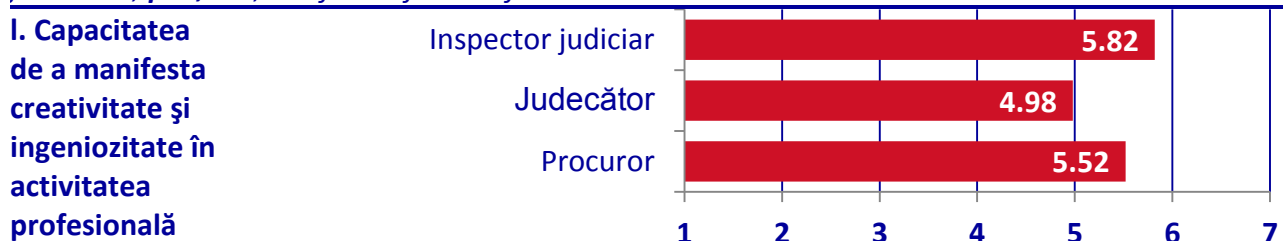
Competența managerială este mai solicitată în exercitarea funcției de inspector judiciar comparativ cu funcția de judecător, $p=0,035$. Fără diferențe între inspectori judiciari și procurori, $p=1$.

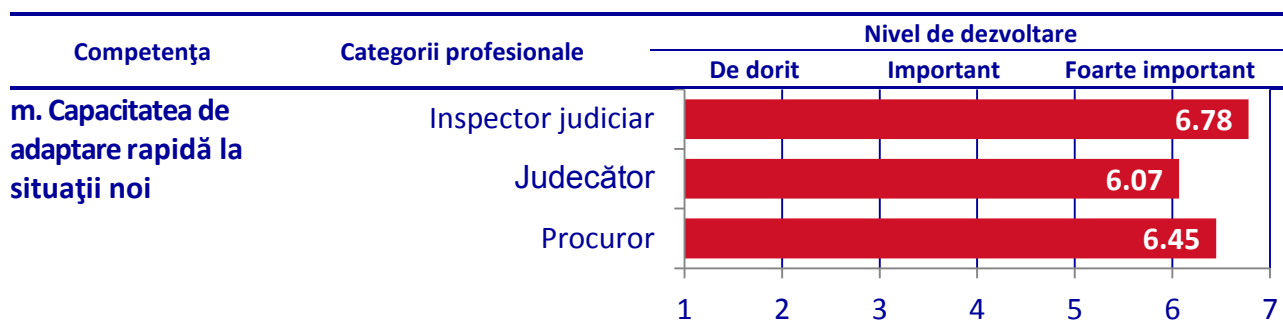
Capacitatea de comunicare este mai solicitată în exercitarea funcției de inspector judiciar comparativ cu cea de judecător, $p=0,033$. Diferențe se înregistrează și între funcția de inspector judiciar și cea de procuror, $p=0,504$, dar fără a fi semnificative statistic.

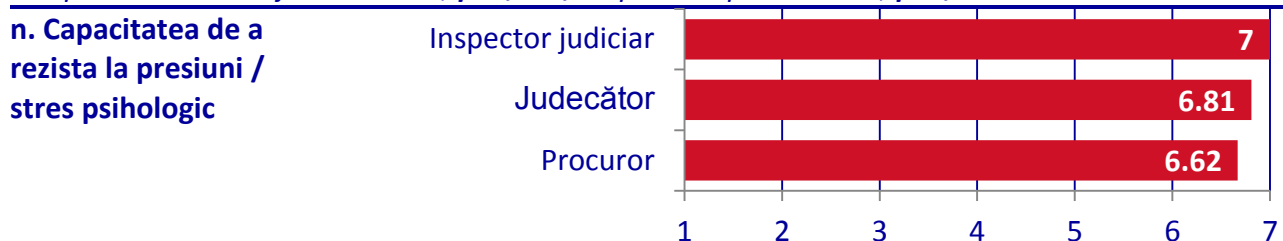
Activitatea inspectorilor judiciari implică o flexibilitate mult mai mare comparativ cu cea a procurorilor, $p=0,001$. Diferențe se înregistrează și între funcția de inspector judiciar și cea de judecător, $p=0,267$, dar fără a fi semnificative statistic.

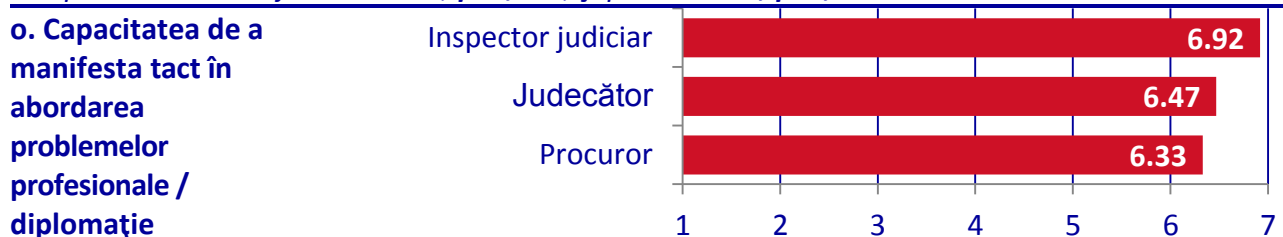
Creativitatea este o competență mai solicitată în activitatea inspectorilor judiciari comparativ cu cea a judecătorilor, $p=0,012$. Fără diferențe între inspectori judiciari și procurori, $p=1$.

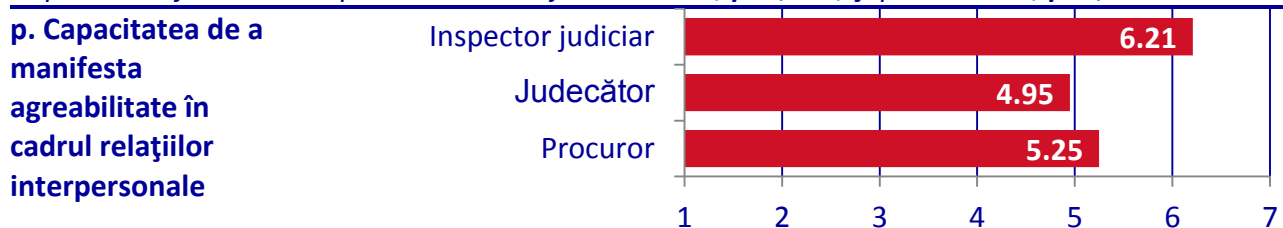
Activitatea inspectorilor judiciari solicită o capacitate de adaptare mai rapidă la situații noi comparativ cu cea a judecătorilor, $p=0,000$, respectiv a procurorilor, $p=0,037$.

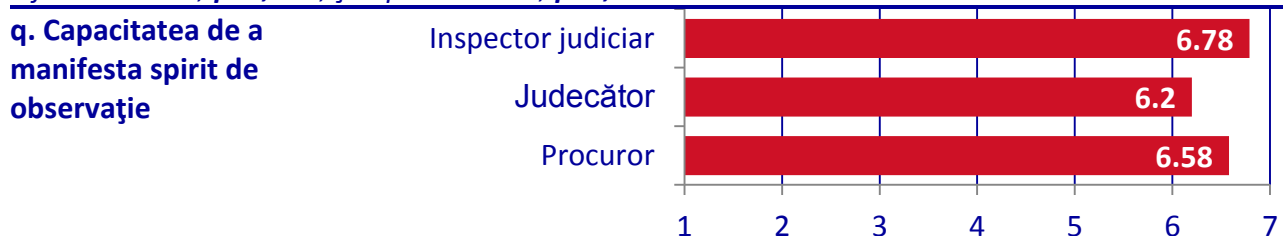
Specificul activității inspectorilor judiciari solicită o rezistență mai mare la presiuni/stres psihologic comparativ cu cea a judecătorilor, $p=0,001$, și procurorilor, $p=0,000$.

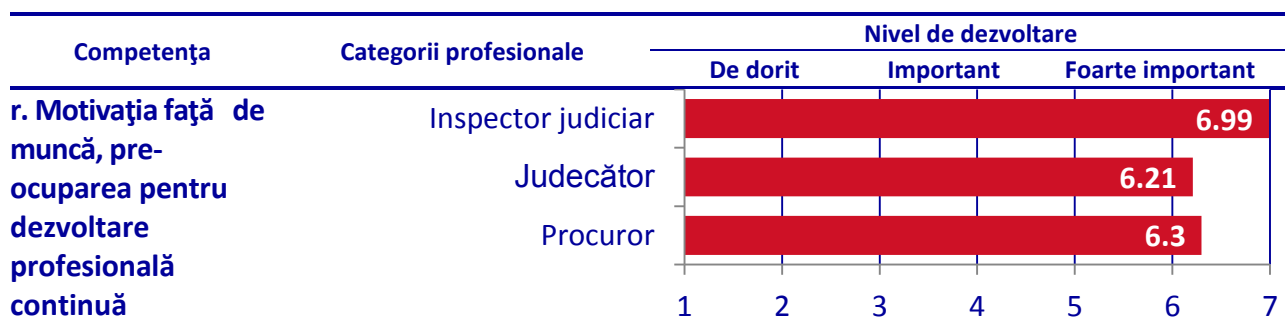
Diplomația în abordarea problemelor profesionale este o competență mai solicitată în activitatea inspectorilor judiciari comparativ cu cea a judecătorilor, $p=0,000$, și procurorilor, $p=0,000$.

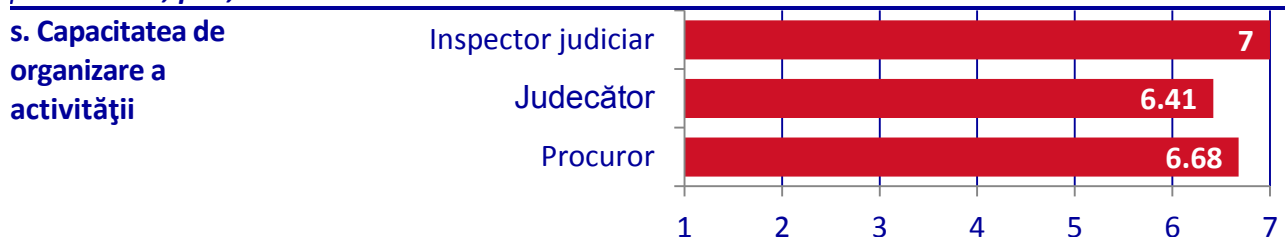
Activitatea inspectorilor judiciari solicită agreabilitatea într-o mai mare măsură comparativ cu cea a judecătorilor, $p=0,000$, și a procurorilor, $p=0,019$.

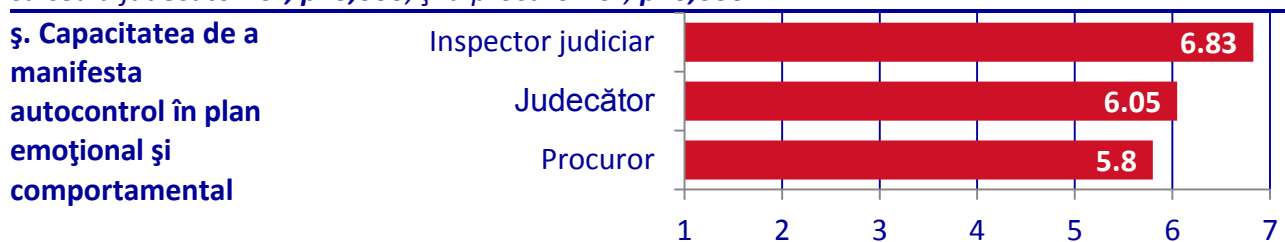
Spiritul de observație este mai solicitat în activitatea inspectorilor judiciari comparativ cu cea a judecătorilor, $p=0,000$, și procurorilor, $p=0,046$.

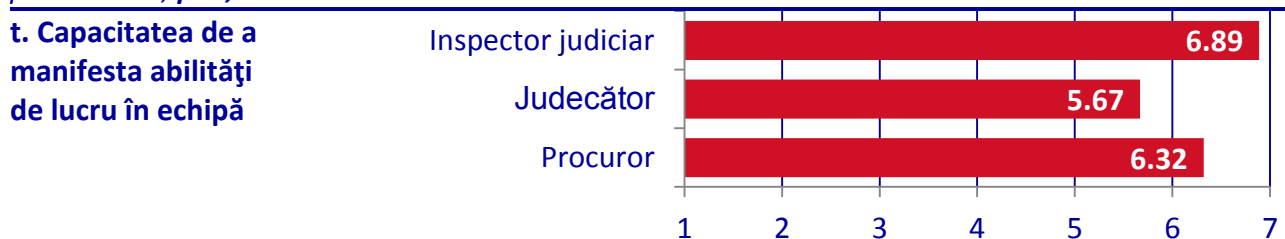
Nivelul de motivație al inspectorilor judiciari este superior comparativ cu cel al judecătorilor, $p=0,000$, și procurorilor, $p=0,000$.

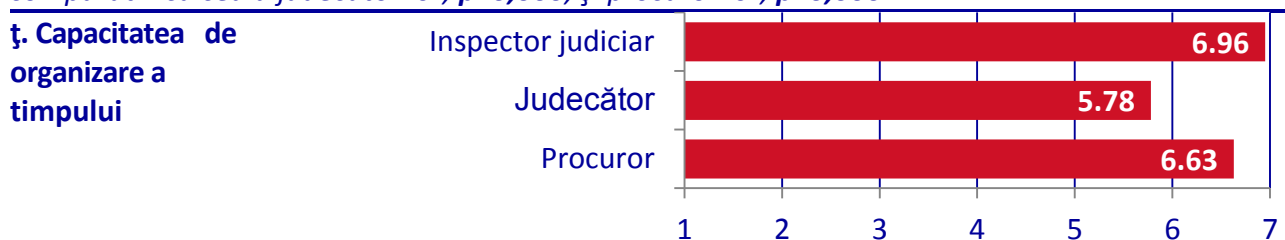
Activitatea inspectorilor judiciari implică o organizare mult mai riguroasă a activității comparativ cu cea a judecătorilor, $p=0,000$, și a procurorilor, $p=0,000$.

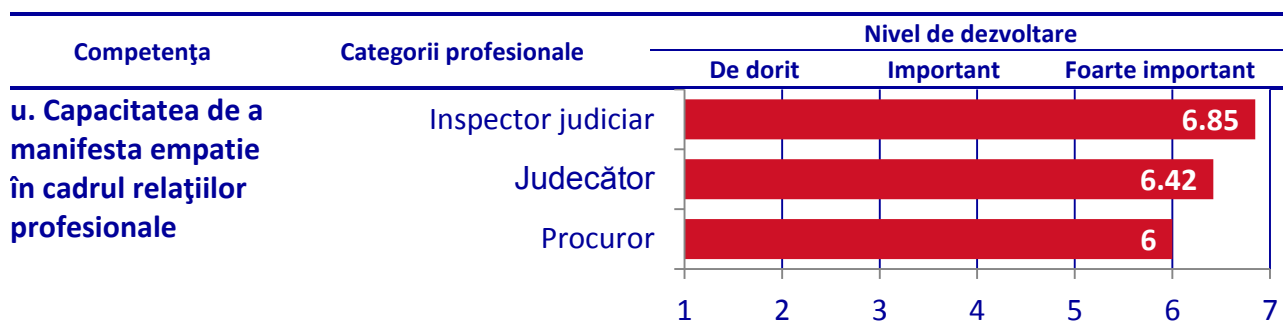
Nivelul de autocontrol al inspectorilor judiciari este mai ridicat comparativ cu cel al judecătorilor, $p=0,000$, și procurorilor, $p=0,000$.

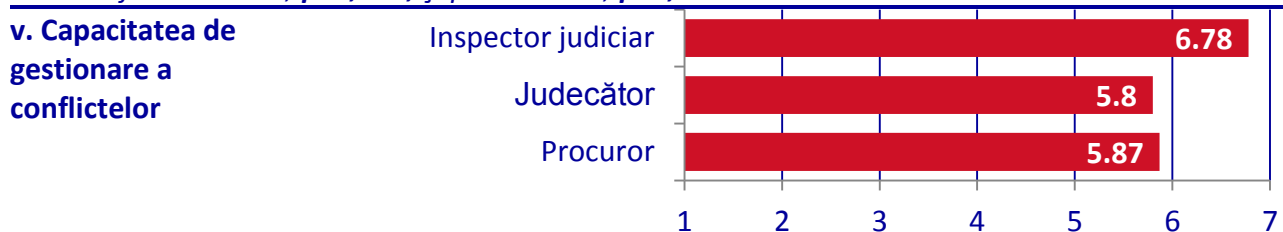
Activitatea inspectorilor judiciari solicită în mai mare măsură abilitățile de lucru în echipă comparativ cu cea a judecătorilor, $p=0,000$, și procurorilor, $p=0,000$.

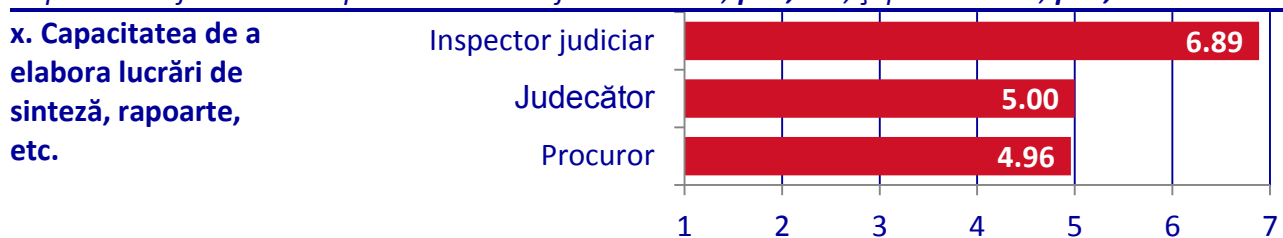
Activitățile îndeplinite de inspectorii judiciari solicită o organizare mult mai riguroasă a timpului comparativ cu cele ale judecătorilor, $p=0,000$, și procurorilor, $p=0,000$.

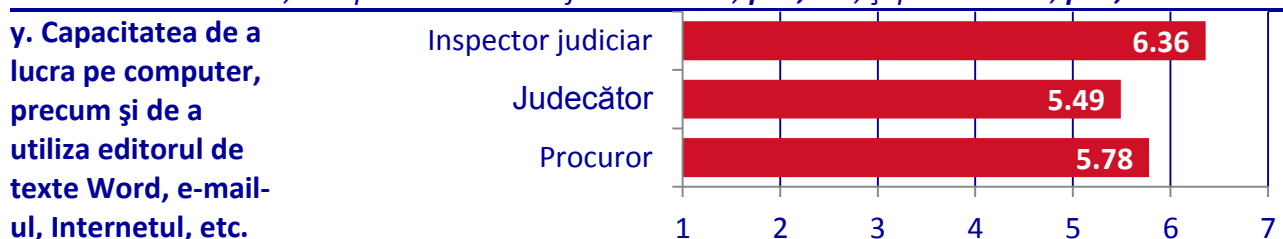
Specificul activităților inspectorilor judiciari solicită un nivel de empatie mult mai ridicat comparativ cu cel al judecătorilor, $p=0,004$, și procurorilor, $p=0,000$.

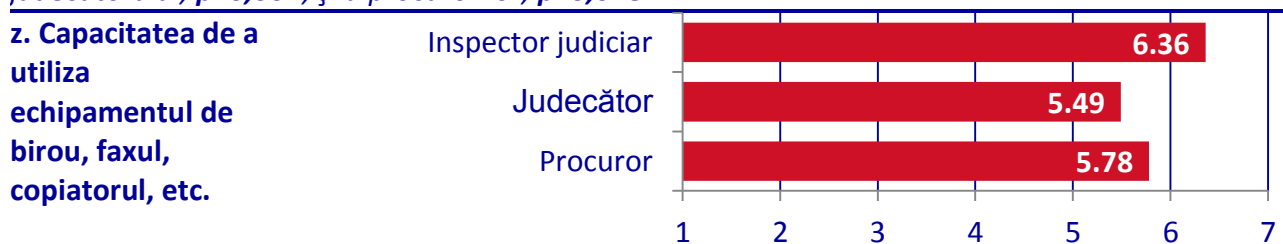
Capacitatea de gestionare a conflictelor este o competență mult mai solicitată în activitatea inspectorilor judiciari comparativ cu cea a judecătorilor, $p=0,000$, și procurorilor, $p=0,000$.

Specificul activității inspectorilor judiciari implică în mai mare măsură elaborarea de rapoarte, lucrări de sinteză etc., comparativ cu cea a judecătorilor, $p=0,000$, și procurorilor, $p=0,000$.

Activitatea inspectorilor implică în mai mare măsură utilizarea computerului comparativ cu cea a judecătorului, $p=0,001$, și a procurorilor, $p=0,028$.

Inspectorii judiciari utilizează mai frecvent echipamentul de birou comparativ cu judecătorii, $p=0,012$. Nivelul de utilizare a echipamentului de birou este relativ similar în ceea ce privește activitatea inspectorilor judiciari și a procurorilor, $p=0,832$.

C. Contextul muncii

1. Cadrul social și valoric al funcției

Factorul	Descriere
a. Comunicarea	<p>Inspectorul judiciar trebuie să fie un foarte bun comunicator deoarece îndeplinirea activităților specifice solicită în foarte mare măsură această abilitate.</p> <p>Îndeplinirea activităților specifice privind efectuarea verificărilor, cercetărilor disciplinare, controalelor etc., solicită foarte mult comunicarea orală deoarece procesul de culegere a informațiilor implică angajarea unor discuții complexe cu persoane care dețin funcții de conducere de la nivelul instanțelor și parchetelor, judecători, procurori, personal auxiliar, avocați, funcționari, personal din cadrul altor instituții, etc.</p> <p>În acest caz inspectorul judiciar trebuie să prezinte versatilitate în discurs, respectiv capacitatea de adaptare a comunicării orale la calitatea interlocutorilor, precum și o serie de calități personale care să faciliteze stabilirea contactelor interpersonale, respectiv deschidere socială, amabilitate, toleranță la critică, empatie, etc.</p> <p>În ceea ce privește comunicarea scrisă aceasta este foarte solicitată în etapa elaborării și redactării rezoluțiilor, rapoartelor, notelor, adreselor etc.</p> <p>Având în vedere complexitatea documentelor întocmite de inspectorul judiciar, rezultă că acesta trebuie să aibă capacitatea de a utiliza noțiuni și termeni juridici la un nivel foarte ridicat de conceptualizare și abstractizare. De asemenea, comunicarea scrisă trebuie să respecte o serie de cerințe obligatorii: să fie clară, concisă, coerentă logic și corectă din punct de vedere a normelor gramaticale.</p>
b. Responsabilitatea pentru alții	<p>Specificul activității inspectorilor judiciari presupune lucrul cu magistrații, respectiv cu cei care au calitatea de membri ai Consiliului Superior al Magistraturii, judecători, procurori, magistrați-asistenți, precum și cu instituțiile, respectiv instanțele și parchetele.</p> <p>În cadrul activităților de verificare, cercetare disciplinară și control inspectorii judiciari își asumă o responsabilitate foarte mare pentru cariera magistraților care fac obiectul verificărilor și cercetărilor, pentru buna funcționare a sistemului judiciar prin controalele efectuate la nivelul instanțelor și parchetelor, precum și pentru creșterea încrederii cetățenilor în actul de justiție prin rezoluțiile, rapoartele etc., emise.</p> <p>De asemenea, inspectorii judiciari sunt responsabili pentru construirea unui climat de muncă optim care să permită desfășurarea în bune condiții a activităților specifice la nivelul compartimentelor și al echipelor de lucru.</p>
c. Relațiile cu inspectorii judiciari, judecătorii, procurorii, personalul asimilat, personalul auxiliar,	<p>În cadrul relațiilor interpersonale de la nivelul colectivului, inspectorii judiciari trebuie să respecte independența și imparțialitatea colegilor inspectori.</p> <p>De asemenea, în cadrul activităților de verificare și control trebuie să respecte independența judecătorilor și procurorilor și a autorității de lucru judecat.</p> <p>În cadrul relațiilor profesionale inspectorul judiciar trebuie să acorde o atenție deosebită drepturilor și opiniilor celor cu care intră în contact.</p>

funcționarii, personalul de la nivelul altor instituții	În situații divergente sau potențial conflictuale, inspectorul judiciar trebuie să manifeste toleranță, calm și deschidere spre găsirea de soluții care să conducă la gestionarea constructivă a situației.
d. Conduita profesională în timpul exercitării funcției	<p>Conduita profesională trebuie să se caracterizeze prin obligația de rezervă, precum și printr-un comportament etic, bazat pe bună credință, în acord cu Codul deontologic al profesiei de judecător și procuror.</p> <p>Inspectorul judiciar trebuie să acorde o atenție deosebită relației cu ceilalți actori implicați în activitățile specifice, în sensul de a manifesta preocupare pentru a oferi explicații sau a soluționa cererile părților.</p> <p>De asemenea, inspectorul judiciar trebuie să-și gestioneze foarte bine autoritatea în cadrul activităților de verificare și control, precum și în cadrul relațiilor profesionale, fără a face abuz de dispozițiile legale.</p>
e. Conduita în societate	Inspectorul judiciar trebuie să prezinte principii și valori morale foarte bine cristalizate, fapt care să se reflecte și în comportamentul adoptat în plan social.
f. Evitarea conflictelor de interese de orice natură, imparțialitate	Inspectorul judiciar trebuie să acorde o atenție deosebită evitării conflictelor de interese de orice natură. De asemenea, trebuie să prezinte o capacitate foarte bună de a identifica situațiile care pot afecta imparțialitatea și pot conduce la conflicte de interese, precum și de a acționa în vederea eliminării acestora.
g. Raportarea la valori precum independența justiției și a judecătorului	<p>Inspectorul judiciar trebuie să manifeste un nivel foarte ridicat de conceptualizare a noțiunii de independență, precum și de aderență la conduitele profesionale care transpun această valoare în fapt.</p> <p>De asemenea, inspectorul judiciar trebuie să prezinte un sistem de valori foarte bine cristalizat, fapt care să determine o putere de apreciere și o consistență argumentativă ridicată.</p>

2. Cadrul organizatoric al muncii

Factorul	Descriere
h. Cadrul muncii	<p>Inspectorii judiciari își desfășoară activitatea la nivelul Inspecției Judiciare, structură autonomă în cadrul Consiliului Superior al Magistraturii care acționează potrivit principiului independenței operaționale.</p> <p>În cadrul Inspecției Judiciare, inspectorii judiciari activează, după caz, în cadrul Direcției de inspecție judiciară pentru judecători sau în cadrul Direcției de inspecție judiciară pentru procurori.</p> <p>În îndeplinirea sarcinilor specifice, inspectorii judiciari pot să lucreze individual sau în echipă, în funcție de complexitatea lucrărilor repartizate.</p>
i. Condițiile fizice ale muncii	Activitatea inspectorilor judiciari se desfășoară preponderent în birouri, principalele sarcini îndeplinite în acest cadru fiind cele referitoare la desfășurarea verificărilor prelabile și cercetărilor disciplinare; desfășurarea activităților premergătoare efectuării controalelor; elaborarea și redactarea

rezoluțiilor, rapoartelor, notelor, adreselor etc.

Specificul activității de birou presupune utilizarea documentelor în format hârtie și electronic; utilizarea instrumentelor de scris clasice (pix, stilou, creion etc); utilizarea poștei electronice, internetului, programului ECRIS etc.

Redactarea rezoluțiilor, rapoartelor de control etc., solicită din partea inspectorilor judiciari cunoștințe pentru utilizarea computerului și implicit a programului de editare a textelor Word, aspect menit să faciliteze îndeplinirea sarcinilor.

Inspectorii judiciari efectuează deplasări la sediile instanțelor și parchetelor în scopul desfășurării verificărilor directe, controalelor și cercetărilor disciplinare.

Frecvența și durata deplasărilor depinde de specificul activităților.

Astfel, în cazul controalelor frecvența și durata deplasărilor este stabilită, prin ordin, anual sau ori de câte ori se impune de către inspectorul-șef, după consultarea inspectorilor judiciari, ori la propunerea ministrului Justiției, procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție sau a președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție. Plenul sau secțiile Consiliului Superior al Magistraturii pot dispune, prin hotărâre, efectuarea controalelor prevăzute de lege.

În ceea ce privește deplasările efectuate la sediile instanțelor și parchetelor, în scopul verificărilor directe pentru lămurirea aspectelor sesizate, acestea se desfășoară ocazional, după anunțarea prealabilă a conducerii instanței sau parchetului cu privire la data prezentării și obiectul verificării. În situațiile în care se impune efectuarea unor verificări inopinate, prin excepție, comunicarea prezenței inspectorilor judiciari la sediul instanței/parchetului și obiectul verificărilor se realizează după finalizarea acestora.

Verificările se efectuează, de regulă, în timpul programului de lucru al instanței sau al parchetului, dar cu acordul conducerii instanței/parchetului, verificările pot fi efectuate și după orele de program.

În funcție de obiectul lucrărilor inspectorii judiciari se deplasează pentru susținerea cererilor și acțiunilor disciplinare promovate de Inspekția Judiciară în fața secțiilor Consiliului. De asemenea, inspectorii judiciari se deplasează la sediul Înaltei Curți de Casație și Justiție pentru susținerea căilor de atac declarate împotriva hotărârilor pronunțate de secțiile Consiliului Superior al Magistraturii.

j. Solicitățile muncii Solicitățile resimțite de inspectorii judiciar sunt preponderent cele specifice activității de birou, respectiv: oboseală musculară determinată de poziția de lucru șezând; oboseală neurosenzorială resimțită pe fondul solicitării analizatorului vizual și oboseala psihică determinată de presiunea termenelor, complexitatea muncii și volumul de activitate. Faptul că activitatea inspectorilor judiciari presupune efectuarea de deplasări la sediul instanțelor și parchetelor, poate determina discontinuitate în program ceea ce poate afecta planificarea lucrărilor și implicit randamentul în activitate.

Efectuarea de deplasări în teritoriu, a căror durată și frecvență nu poate fi stabilită foarte precis, precum și efectuarea de ore suplimentare în mod constant solicită din partea inspectorilor judiciari o viață de familie echilibrată, aspect menit să asigure suportul moral și psihologic necesar desfășurării unei activități profesionale de calitate.

Specificul activităților de verificare, cercetare disciplinară și control presupune expunerea la factori alergeni ca urmare a lucrului cu documente, registre, arhive, etc. De asemenea, deplasarea în teritoriu presupune expunerea la accidente de circulație și de altă natură, variații ale climei, etc.

Având în vedere că specificul activităților implică o anumită încărcătură emoțională, a cărei intensitate poate fi resimțită diferit în funcție de fondul subiectiv al fiecărui inspector judiciar, există riscul de apariție a nevrozelor, tulburărilor afective, precum și a celor asociate consumului de alcool și medicamente.

k. Contactul conflictual cu ceilalți	<p>Activitatea inspectorului judiciar, precum și întreaga conduită a acestuia trebuie să fie orientată preponderent către ascultarea activă a părților, concilierea aspectelor divergente, medierea situațiilor tensionate, precum și exercitarea autorității în vederea corectării situațiilor disfuncționale semnalate sau constatate.</p> <p>Având în vedere că specificul activității presupune lucrul cu magistrații care sunt subiecții verificărilor și cercetărilor disciplinare, precum și cu conducătorii instanțelor și parchetelor supuse controalelor, există riscul ca inspectorii judiciari să fie provocați sau atrași în situații potențial tensionate/conflictuale.</p>
---	---

3. Caracteristicile structurale ale locului de muncă

Factorul	Descriere
l. Ritmul și programarea muncii	<p>Programul de lucru al inspectorilor judiciari este flexibil și poate să difere de programul de lucru al Inspecției Judiciare.</p> <p>Inspectorii judiciari au obligația să efectueze orice activitate de inspecție judiciară cu respectarea dispozițiilor legale și regulamentare, în mod independent și imparțial.</p> <p>Inspectorii judiciari își organizează singuri munca, ritmul în acest caz fiind impus de termenele legale și regulamentare, precum și de volumul de activitate ce poate să includă și unele sarcini administrative.</p>
m. Rutină vs. provocarea muncii	<p>Activitatea inspectorilor judiciari se desfășoară în cadrul unor direcții specializate, respectiv Direcția de inspecție judiciară pentru judecători și Direcția inspecție judiciară pentru procurori.</p> <p>După înregistrare, în raport cu calitatea persoanei vizate, dosarul se repartizează spre soluționare uneia dintre cele două direcții de inspecție judiciară.</p>

Prin repartizare aleatorie, directorii direcțiilor de inspecție desemnează inspectorul judiciar sau, în cauze complexe, echipa de inspectori judiciari care urmează să instrumenteze dosarul și stabilesc termenul de soluționare a lucrărilor.

Lucrările repartizate spre soluționare inspectorilor judiciari sunt preponderent constante, aspect care asigură predictibilitate în activitate, precum și posibilitatea de a acumula experiență în instrumentarea cauzelor ceea ce în timp poate contribui la îmbunătățirea performanțelor profesionale.

În ceea ce privește diversitatea, aceasta este dată de specificul sesizărilor, controalelor și abaterilor disciplinare, precum și de complexitatea acestora.

Faptul că obiectivele controalelor, precum și specificul sesizărilor diferă foarte mult de la caz la caz, conduce la o nevoie permanentă de actualizare a cunoștințelor juridice în domeniul legislației, doctrinei, jurisprudenței etc.

Diversitatea spețelor, precum și nevoia permanentă de actualizare a cunoștințelor juridice reflectă un caracter dinamic și provocator al funcției de inspector judiciar, aspect menit să asigure ocupantului postului un nivel ridicat de stimulare intelectuală și profesională.

n. Competiție

Activitatea desfășurată de inspectorii judiciari nu presupune existența unei competiții interne între practicieni, aspect determinat de faptul că inspectorul judiciar este independent și imparțial în instrumentarea lucrărilor repartizate.

Faptul că activitatea inspectorilor judiciari nu presupune existența competiției rezultă și din prevederile legale privind constituirea echipelor de control și a echipelor de inspectori judiciari care efectuează verificările dispuse de șefii direcțiilor de specialitate, potrivit legii.

Deși dispozițiile legale nu prevăd existența unei competiții între inspectorii judiciari, aceasta este posibil să existe la nivel organizațional determinată de criteriile de evaluare a activității, respectiv: eficiența activității și calitatea activității.

4. Evaluarea și răspunderea inspectorilor judiciari

Factorul	Descriere
o. Indicatori de evaluare a performanțelor profesionale ale inspectorilor judiciari⁶	<ul style="list-style-type: none"> ● Calitatea activității - capacitatea de analiză și sinteză; coerența în exprimare, acuratețea raționamentului juridic și rigoarea expunerii; argumentația clară și logică. ● Eficiența activității - capacitatea de organizare, planificare și stabilire a priorităților în efectuarea lucrărilor repartizate spre soluționare; operativitatea soluționării lucrărilor în raport cu volumul de activitate și complexitatea cauzelor soluționate; respectarea termenelor legale de soluționare a lucrărilor și a celor administrative stabilite de conducerea Inspecției Judiciare. ● Integritatea - respectarea standardelor de conduită stabilite prin lege și

⁶ Ordinea indicatorilor a fost stabilită în funcție de frecvența răspunsurilor înregistrate de respondenți.

Factorul	Descriere
	Codul deontologic al judecătorilor și procurorilor; sancțiunile disciplinare irevocabile aplicate în perioada supusă evaluării; imparțialitatea.
p. Răspunderea inspectorilor judiciari	<p>Inspectorii judiciari răspund civil, disciplinar și penal, în condițiile legii.</p> <p>Pe perioada mandatului inspectorii judiciari au toate drepturile judecătorilor și procurorilor detașați, precum și obligațiile prevăzute de lege pentru judecători și procurori.</p> <p>Dispozițiile referitoare la sancțiunile și abaterile disciplinare din Legea nr. 303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și cele referitoare la procedura disciplinară din Legea nr. 317/2004, republicată, se aplică în mod corespunzător și inspectorilor judiciari.</p> <p>În legătură cu abaterile disciplinare săvârșite de inspectorii judiciari, Inspekția Judiciară, care este titulară a acțiunii disciplinare, se poate sesiza din oficiu sau poate fi sesizată, în scris și motivat, de orice persoană interesată, inclusiv de Consiliul Superior al Magistraturii.</p> <p>Inspectorii din cadrul Inspekției Judiciare sunt revocați din funcție în cazul în care li s-a aplicat o sancțiune disciplinară, precum și în situația în care, în urma evaluării activității profesionale, primesc calificativul „<i>Nesatisfăcător</i>” sau de două ori consecutiv calificativul „<i>Satisfăcător</i>”.</p>

5. Alte caracteristici

Factorul	Descriere
q. Interese	<ul style="list-style-type: none"> ● Intelectuale – preocupare pentru studiu și formare profesională continuă în domeniul dreptului; studiul doctrinei, jurisprudenței, legislației; participarea la seminarii, conferințe pe teme profesionale etc. ● Sociale – preocupare pentru cunoașterea realităților sociale care interferează cu domeniul dreptului; angajare socială pentru promovarea supremației legii în societate, precum și pentru restabilirea încrederii cetățenilor în justiție. ● Socioumane – preocupare pentru cunoașterea comportamentului uman, precum și a resorturilor subiective implicate în susținerea unor conduite care încalcă normele deontologice sau cerințele privind integritatea și independența magistraților; preocupare pentru studiul raționamentelor logico-juridice în luarea deciziilor la nivel managerial. ● IT - preocupare pentru studiul programului ECRIS, precum și a altor programe utilizate în sistemul judiciar; preocupare pentru dobândirea unor competențe specifice de utilizare a computerului etc.
r. Surse ale satisfacției profesionale	<ul style="list-style-type: none"> ● Satisfacții de ordin moral – satisfacția de a îndrepta situațiile incorecte; convingerea că activitatea desfășurată contribuie la creșterea calității actului de justiție; satisfacția că activitatea desfășurată contribuie la apărarea și promovarea valorilor specifice justiției; satisfacția că soluția adoptată cu privire la o sesizare este menținută de instanțele de control, etc.

- **Satisfacții profesionale** – experiența acumulată într-un mediu elitist și dinamic care contribuie la dezvoltarea unor competențe și la creșterea potențialului profesional; satisfacția de a găsi soluții la unele probleme cu care se confruntă sistemul judiciar; satisfacția de a obține feed-back pentru activitatea desfășurată; satisfacția că munca desfășurată are o finalitate etc.
- **Satisfacții de ordin material** – salariu motivant mult peste media personalului bugetar, condiții de lucru bune, decontarea cheltuielilor de deplasare, chirie, medicamente și proteze gratuite etc.
- **Satisfacții de ordin social** – apartenența la un corp profesional de elită, recunoașterea socială a importanței muncii, statut social ridicat, prestigiu social, accesul în cercuri sociale elitiste, posibilitatea de a interacționa și de a construi relații profesionale într-o instituție care asigură un climat organizațional constructiv și stimulativ etc.

D. Cerințe psihocognitive

1. Aptitudini cognitive comune tuturor categoriilor profesionale: $p > 0,05$

Psihocognitive	Categorii profesionale	Nivel de dezvoltare						
		De dorit	Important	Foarte important				
a. Comprehensiune verbală - înțelegere verbală	Inspector judiciar	6.92						
	Judecător	6.75						
	Procuror	6.82						
		1	2	3	4	5	6	7

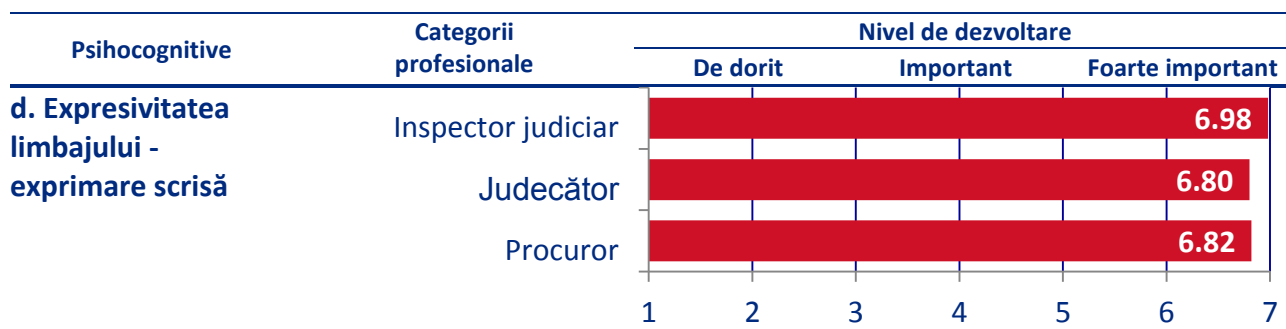
Fără diferențe între inspectori judiciari și judecători, respectiv procurori, $p=1$.

b. Comprehensiune verbală - înțelegerea limbajului scris	Inspector judiciar	6.92						
	Judecător	6.80						
	Procuror	6.83						
		1	2	3	4	5	6	7

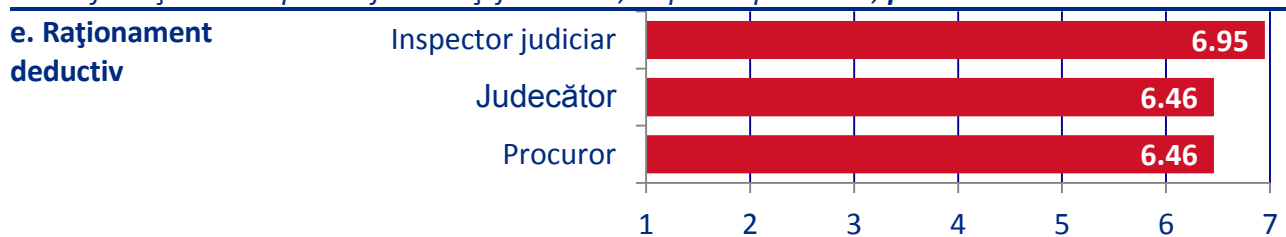
Fără diferențe între inspectori judiciari și judecători, respectiv procurori, $p=1$.

c. Expresivitatea limbajului - exprimare orală	Inspector judiciar	6.93						
	Judecător	6.64						
	Procuror	6.83						
		1	2	3	4	5	6	7

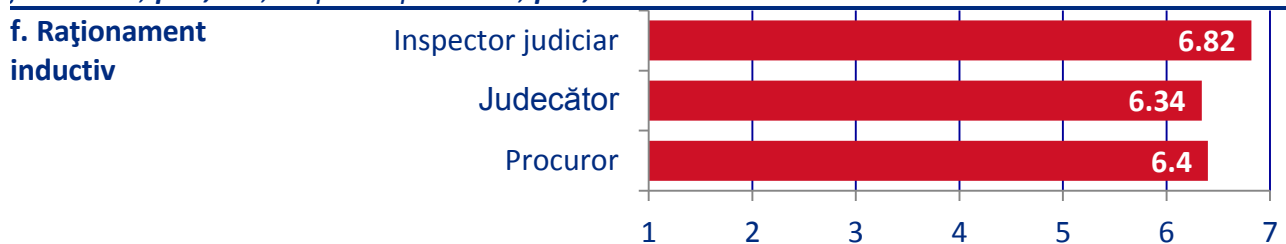
Se înregistrează diferențe, dar fără a fi semnificative statistic între inspectorii judiciari și judecători, $p=0,785$. Fără diferențe între inspectori judiciari și procurori, $p=1$.

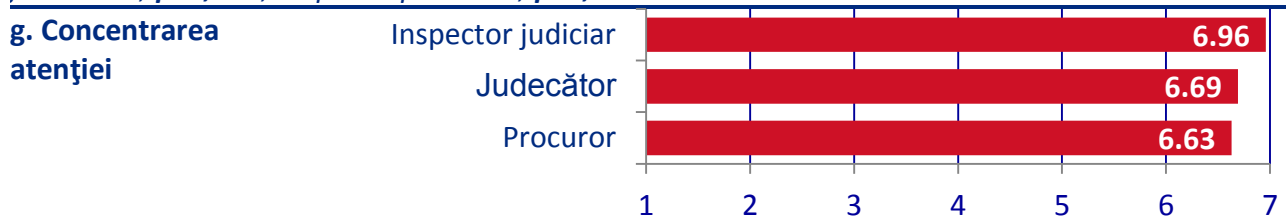
Fără diferențe între inspectori judiciari și judecători, respectiv procurori, $p=1$.

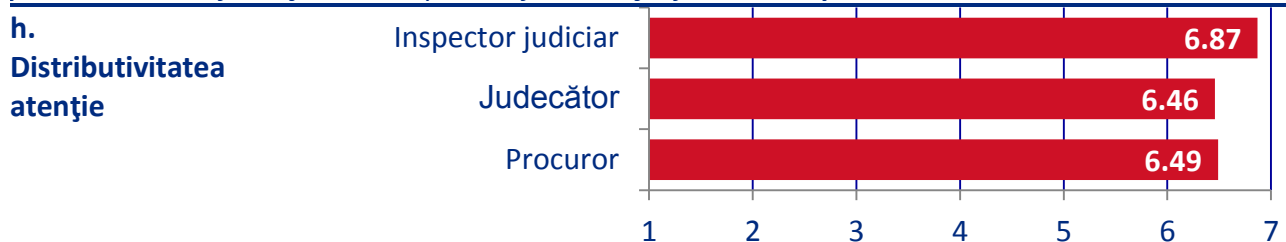
Se înregistrează diferențe, dar fără a fi semnificative statistic între inspectorii judiciari și judecători, $p=0,211$, respectiv procurori, $p=0,191$.

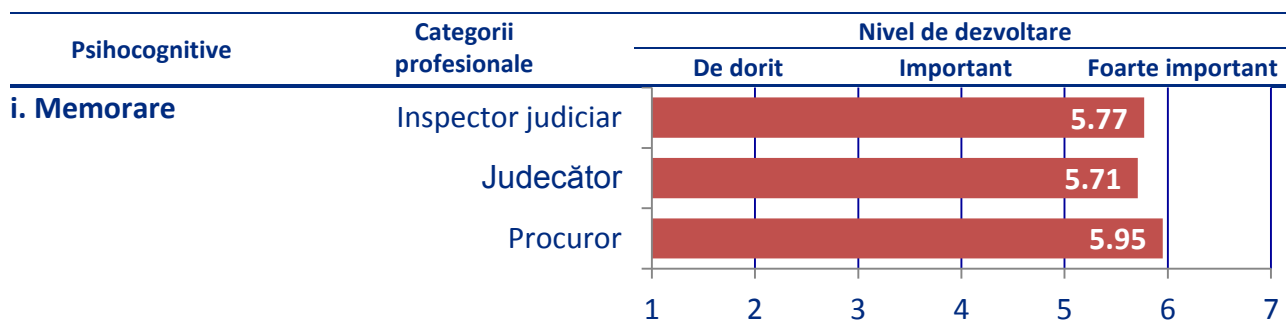
Se înregistrează diferențe, dar fără a fi semnificative statistic între inspectorii judiciari și judecători, $p=0,247$, respectiv procurori, $p=0,389$.

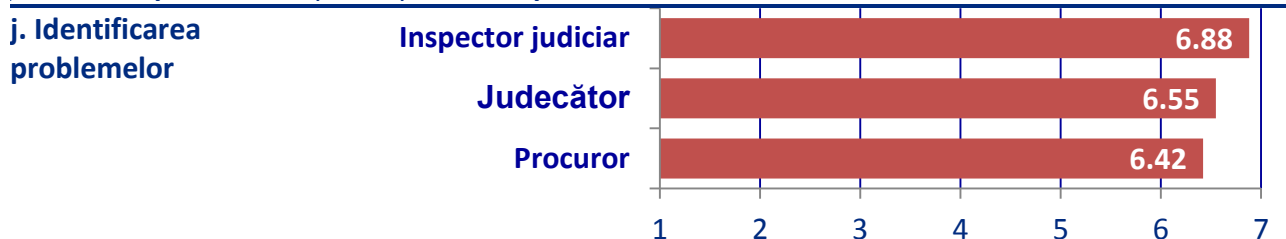
Se înregistrează diferențe, dar fără a fi semnificative statistic între inspectorii judiciari și procurori, $p=0,448$. Fără diferențe între inspectori judiciari și judecători, $p=1$.

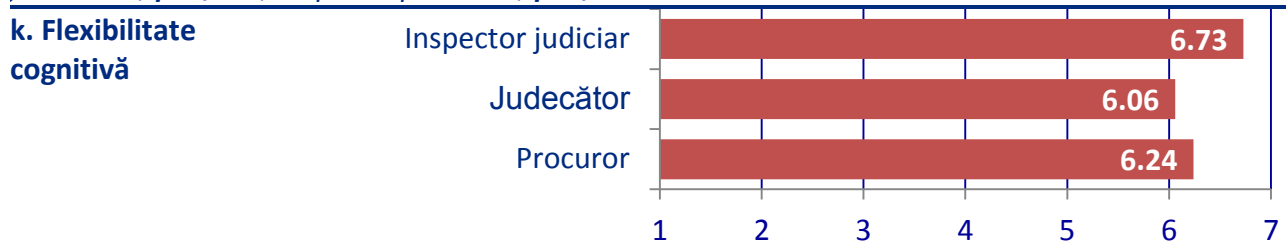
Se înregistrează diferențe, dar fără a fi semnificative statistic între inspectorii judiciari și judecători, $p=0,598$, respectiv procurori, $p=0,655$.

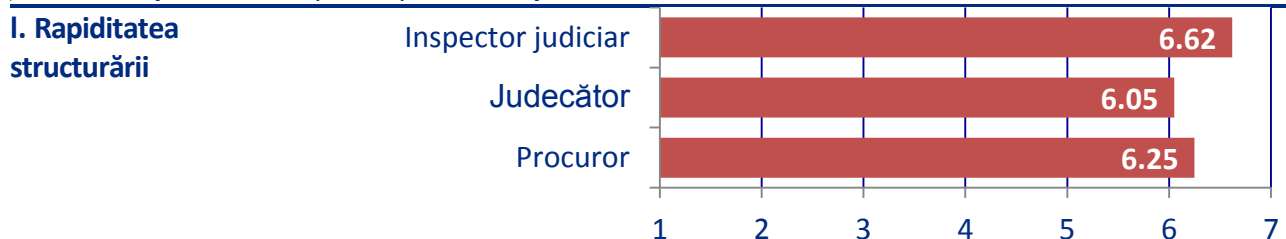
Se înregistrează diferențe, dar fără a fi semnificative statistic între inspectorii judiciari și judecători, $p=0,996$, respectiv procurori, $p=0,636$.

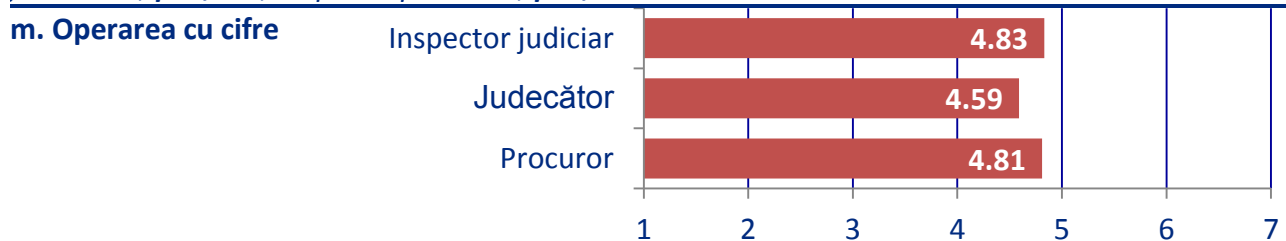
Se înregistrează diferențe, dar fără a fi semnificative statistic între inspectorii judiciari și judecători, $p=0,888$, respectiv procurori, $p=0,231$.

Se înregistrează diferențe, dar fără a fi semnificative statistic între inspectorii judiciari și judecători, $p=0,061$, respectiv procurori, $p=0,407$.

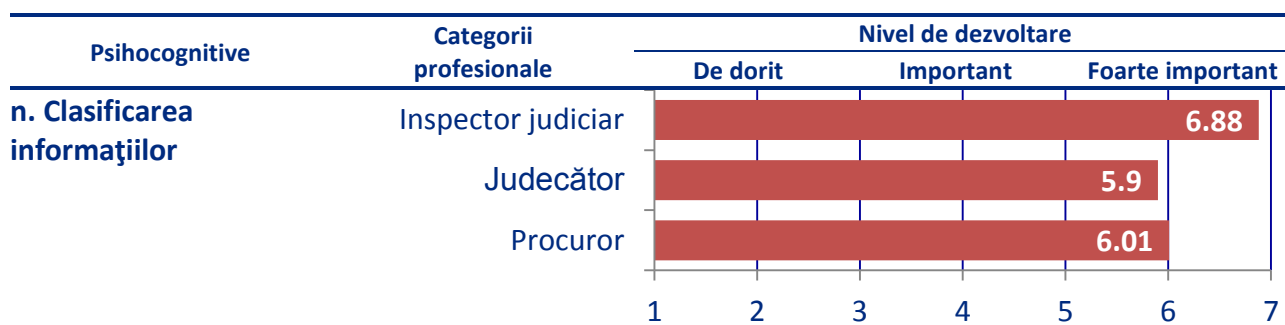

Se înregistrează diferențe, dar fără a fi semnificative statistic între inspectorii judiciari și judecători, $p=0,082$, respectiv procurori, $p=0,963$.

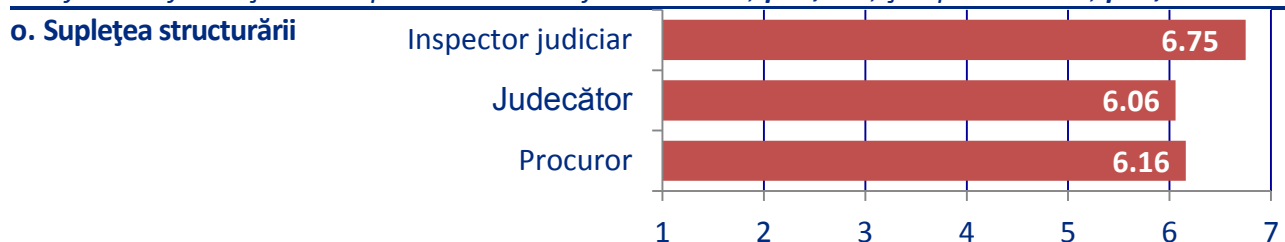

Fără diferențe între inspectorii judiciari și judecători, respectiv procurori, $p=1$.

2. Aptitudini cognitive specifice funcției de inspector judiciar: $p < 0,05$

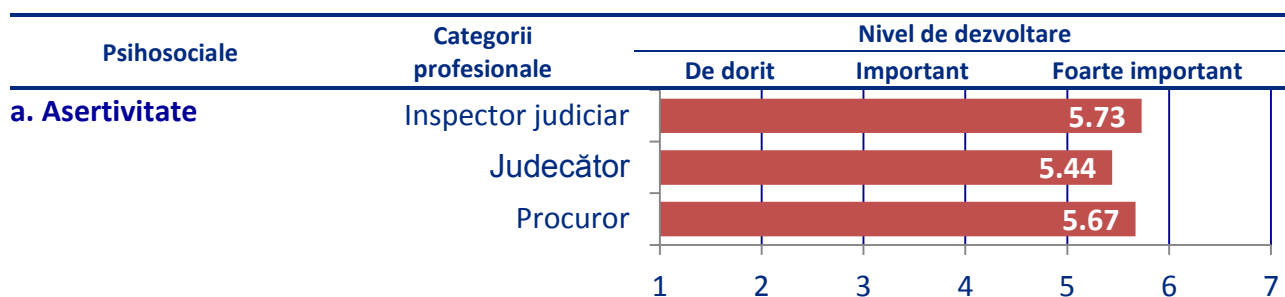
Activitatea inspectorilor judiciari implică în mai mare măsură găsirea unor raționamente în scopul clasificării informațiilor comparativ cu cea a judecătorilor, $p=0,001$, și a procurorilor, $p=0,006$.

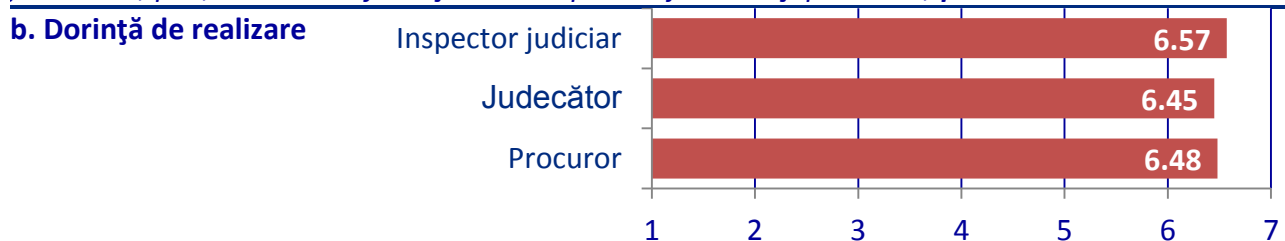
Activitatea inspectorilor judiciari implică în mai mare măsură căutarea / selectarea unor informații specifice dintr-un fond documentaristic foarte complex comparativ cu cea a judecătorilor, $p=0,023$. Se înregistrează diferențe, dar fără a fi semnificative statistic între inspectorii judiciari și procurori, $p=0,072$.

E. Cerințe psihosociale

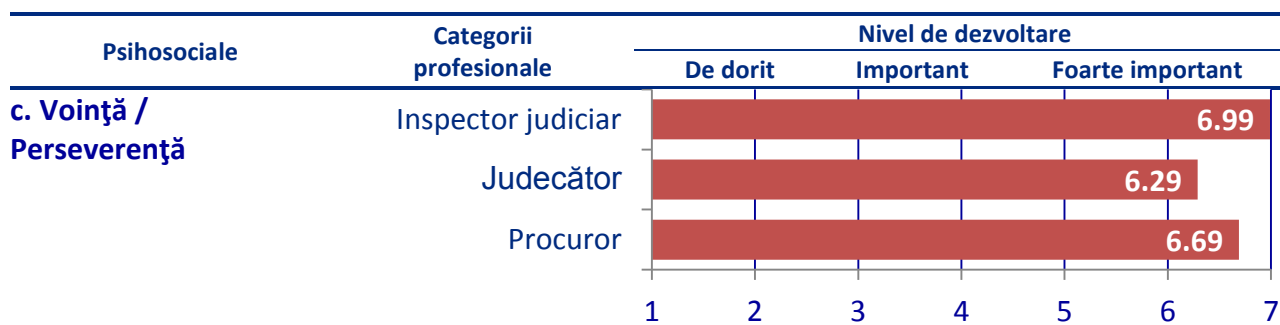
1. Abilități comune tuturor categoriilor profesionale: $p > 0,05$

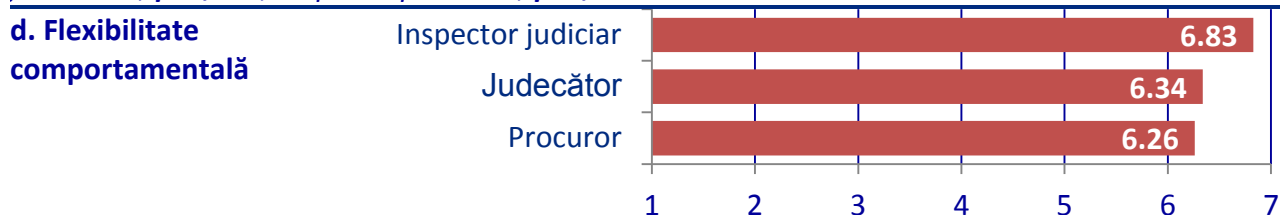
Se înregistrează diferențe, dar fără a fi semnificative statistic între inspectorii judiciari și judecători, $p=0,967$. Fără diferențe între inspectorii judiciari și procurori, $p=1$.

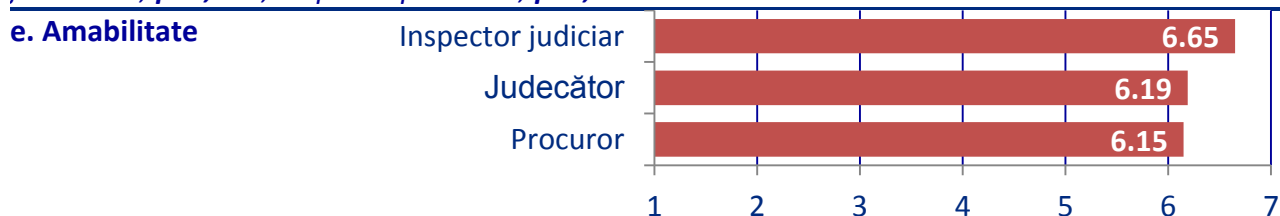
Se înregistrează diferențe, dar fără a fi semnificative statistic între inspectorii judiciari și judecători, $p=0,967$, respectiv procurori, $p=0,994$.

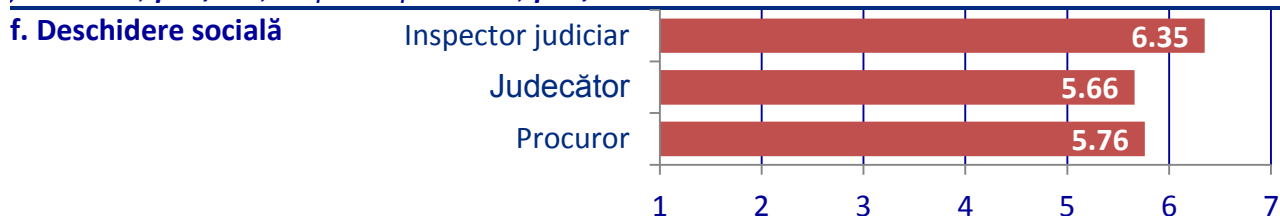
Se înregistrează diferențe, dar fără a fi semnificative statistic între inspectorii judiciari și judecători, $p=0,065$, respectiv procurori, $p=0,884$.

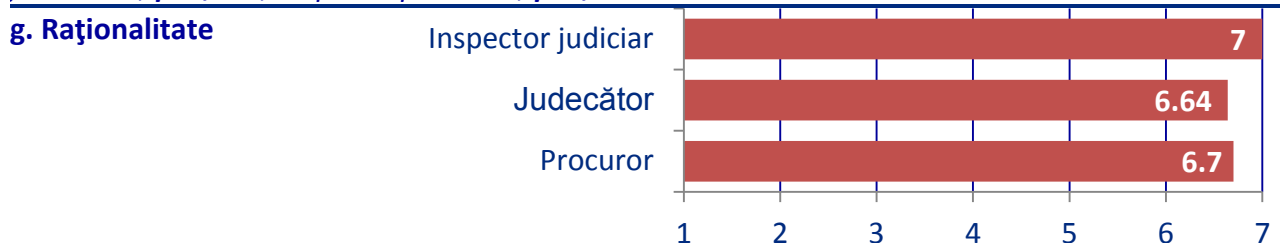
Se înregistrează diferențe, dar fără a fi semnificative statistic între inspectorii judiciari și judecători, $p=0,170$, respectiv procurori, $p=0,060$.

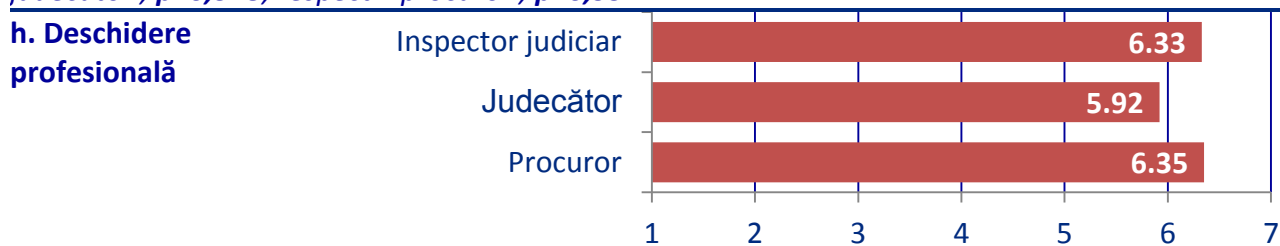
Se înregistrează diferențe, dar fără a fi semnificative statistic între inspectorii judiciari și judecători, $p=0,357$, respectiv procurori, $p=0,172$.

Se înregistrează diferențe, dar fără a fi semnificative statistic între inspectorii judiciari și judecători, $p=0,074$, respectiv procurori, $p=0,094$.

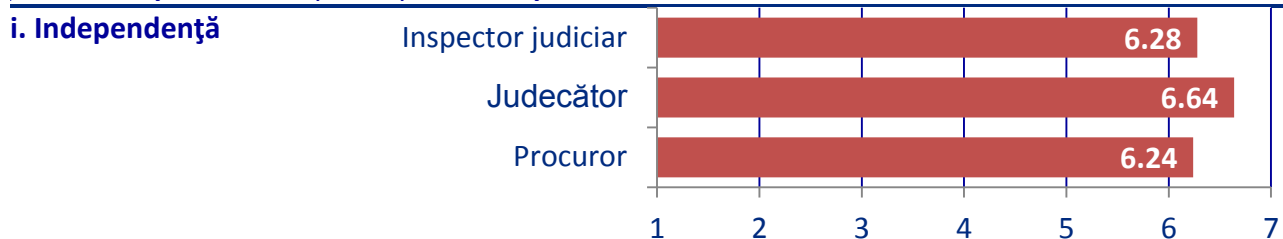

Se înregistrează diferențe, dar fără a fi semnificative statistic între inspectorii judiciari și judecători, $p=0,318$, respectiv procurori, $p=0,997$.

Psihosociale	Categoriile profesionale	Nivel de dezvoltare		
		De dorit	Important	Foarte important

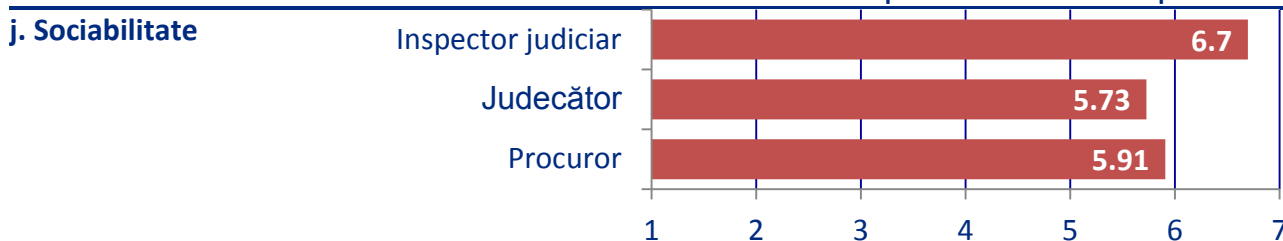
Se înregistrează diferențe, dar fără a fi semnificative statistic între inspectorii judiciari și judecătorii, $p=0,382$, respectiv procurorii, $p=0,903$.

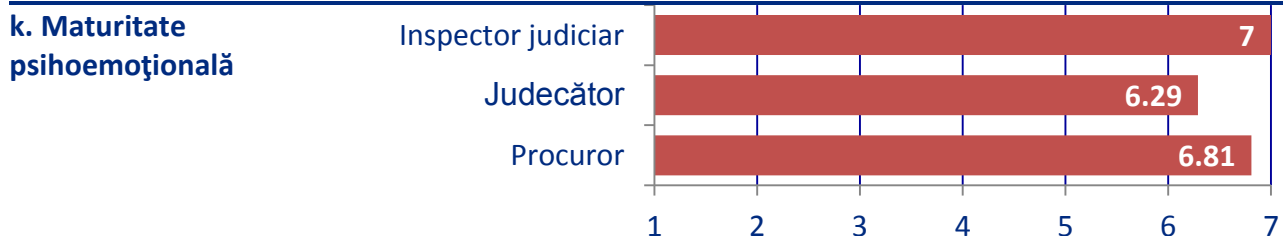
Se înregistrează diferențe, dar fără a fi semnificative statistic între inspectorii judiciari și judecătorii, $p=0,260$, respectiv procurorii, $p=0,990$.

2. Abilități specifice funcției de inspector judiciar: $p<0,05$

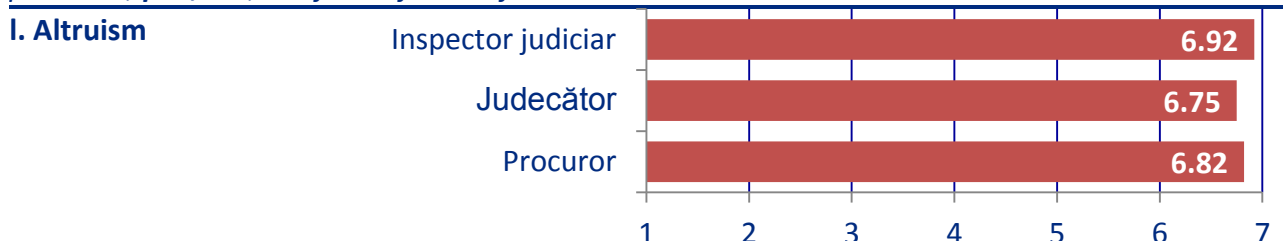
Psihosociale	Categoriile profesionale	Nivel de dezvoltare		
		De dorit	Important	Foarte important

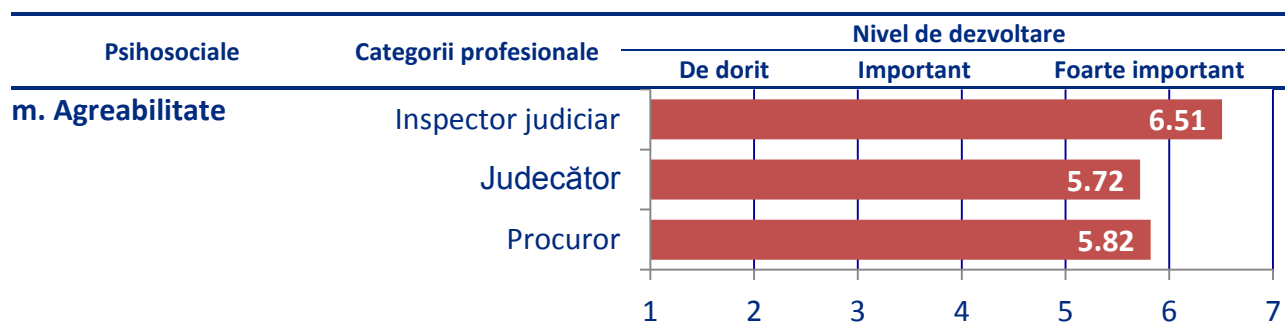
Activitatea inspectorilor judiciari solicită o sociabilitate mai mare comparativ cu cea a judecătorilor, $p=0,001$, și a procurorilor, $p=0,010$.

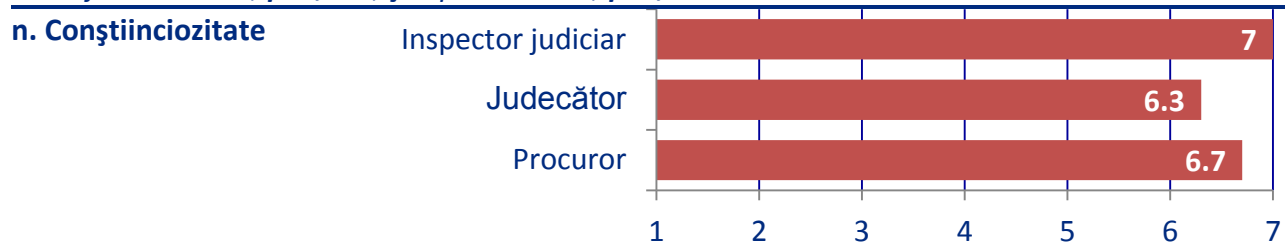
Activitatea inspectorilor judiciari solicită o maturitate psihoemoțională mai mare comparativ cu cea a judecătorilor, $p=0,020$. O diferență foarte ușoară se înregistrează între inspectorii judiciari și procurorii, $p=0,994$, dar fără a fi semnificativă statistic.

Activitatea inspectorilor judiciari solicită un altruism mai pronunțat comparativ cu cea a judecătorilor, $p=0,001$, și a procurorilor, $p=0,011$.

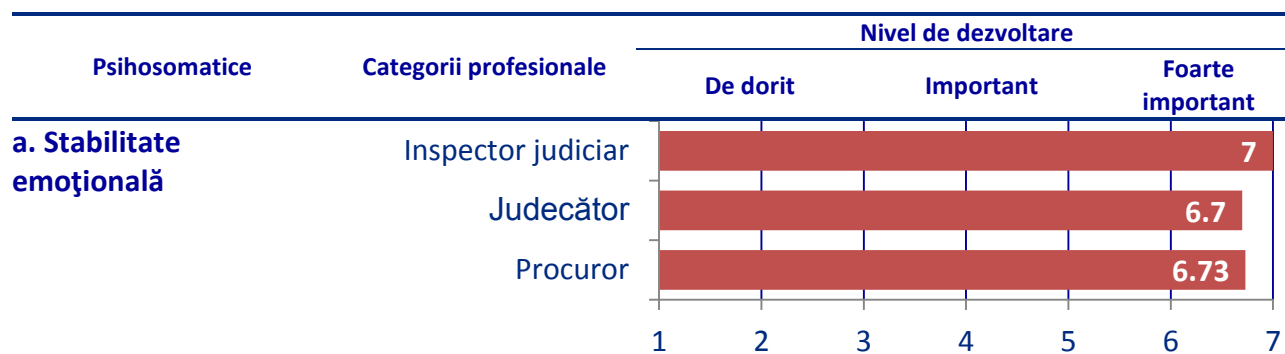
Activitatea inspectorilor judiciari solicită un nivel de agreabilitate mai pronunțat comparativ cu cea a judecătorilor, $p=0,014$, și a procurorilor, $p=0,048$.

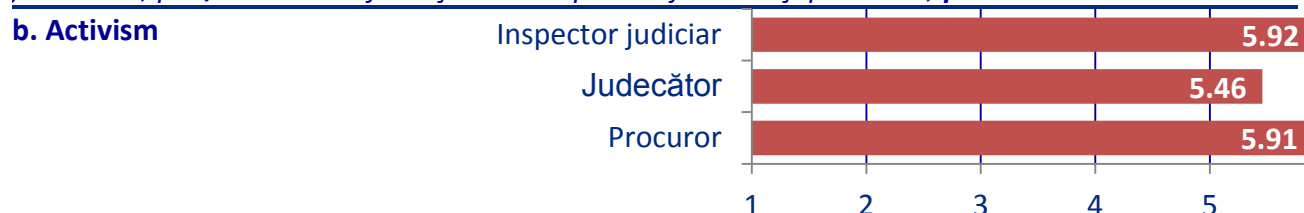
Activitatea inspectorilor judiciari solicită o conștiinciozitate mai mare comparativ cu cea a judecătorilor, $p=0,035$. O diferență ușoară se înregistrează între inspectorii judiciari și procurori, $p=0,839$, dar fără a fi semnificativă statistic.

F. Cerințe psihosomatice

1. Abilități comune tuturor categoriilor profesionale: $p>0,05$

Se înregistrează diferențe, dar fără a fi semnificative statistic, între inspectorii judiciari și judecători, $p=0,617$. Fără diferențe între inspectorii judiciari și procurori, $p=1$.

Se înregistrează diferențe, dar fără a fi semnificative statistic, între inspectorii judiciari și judecători, $p=0,361$. Fără diferențe între inspectorii judiciari și procurori, $p=1$.

Psihosomatice	Categorii profesionale	Nivel de dezvoltare						
		De dorit	Important	Foarte important				
c. Tonus dispozițional / Optimism	Inspector judiciar	6.39						
	Judecător	5.69						
	Procuror	6.09						
		1	2	3	4	5	6	7

Se înregistrează diferențe, dar fără a fi semnificative statistic, între inspectorii judiciari și judecători, $p=0,069$, respectiv procurori, $p=0,869$.

G. Cerințe psihofamiliale

1. Abilități comune tuturor categoriilor profesionale: $p>0,05$

Psihoculturale	Categorii profesionale	Nivel de dezvoltare						
		De dorit	Important	Foarte important				
1. Viață de familie echilibrată; lipsa unor probleme grave care să domine câmpul conștiinței în timpul serviciului	Inspector judiciar	6.34						
	Judecător	5.5						
	Procuror	5.78						
		1	2	3	4	5	6	7

Se înregistrează diferențe, dar fără a fi semnificative statistic între inspectorii judiciari și judecători, respectiv procurori, $p=0,074$.

IV

Concluzii

● Statut

Din punct de vedere al statutului, datele prezentate scot în evidență faptul că inspectorii judiciari au pe durata mandatului toate drepturile și obligațiile prevăzute de lege pentru judecători și procurori.

Astfel, inspectorilor judiciari le sunt aplicabile, corespunzător, interdicțiile și incompatibilitățile prevăzute în statutul profesiei de judecător și procuror. De asemenea, dispozițiile Legii nr.303/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la

sanctiunile și abaterile disciplinare, precum și prevederile Legii nr. 317/2004, republicată, referitoare la procedura disciplinară se aplică, în mod corespunzător, inspectorilor judiciari.

Diferențele în ceea ce privește statutul vizează modalitatea de numire în funcția de inspector judiciar, durata mandatului, criteriile de evaluare a performanței, precum și revocarea din funcție, aspecte care conturează un cadru organizatoric specific în care ocupantul postului își desfășoară activitatea.

● Conținutul și contextul muncii

Referitor la conținutul și contextul muncii, din analiza datelor rezultă că diferențele cele mai semnificative se înregistrează între activitatea inspectorilor judiciari și cea a judecătorilor, aspect care susține ipoteza că vorbim despre profile ocupaționale diferite. În ceea ce privește diferențele înregistrate între activitatea

inspectorilor judiciari și cea a procurorilor, acestea sunt mai nuanțate, diferențele în acest caz nefiind atât de profunde în ceea ce privește organizarea muncii, cadrul relațiilor profesionale, comunicarea, calitatea relațiilor interpersonale, cultura organizațională etc.

● Competențe profesionale

Diferențe semnificative se înregistrează în ceea ce privește competențele profesionale. În cazul acestora se înregistrează diferențe semnificative statistic, $p < 0.05$, între solicitările specifice funcției de inspector judiciar și cele specifice funcțiilor de judecător și procuror, aspect care scoate în evidență profile

ocupaționale diferite. În această situație diferențele indică faptul că activitatea inspectorilor judiciari presupune un nivel mai ridicat de dezvoltare a unor competențe, comparativ cu activitatea judecătorilor și procurorilor.

● Cerințe psihocognitive

În ceea ce privește cerințele psihocognitive, diferențele între funcții nu sunt atât de pronunțate, numărul aptitudinilor la nivelul cărora se înregistrează diferențe semnificative statistic fiind foarte redus. Cu toate acestea o analiză mai aprofundată a datelor scoate în evidență diferențe care deși nu sunt

semnificative, $p > 0.05$, își pot pune amprenta asupra formării stilului de lucru/gândire în ceea ce privește prelucrarea informațiilor, structurarea acestora, capacitatea de a gestiona informații complexe într-un termen scurt și de a extrage concluzii pornind de la acestea etc.

● Cerințele psihosociale

O situație ușor diferită se înregistrează în ceea ce privește cerințele psihosociale unde se înregistrează mai multe diferențe semnificative statistic, aspect care scoate în evidență că specificul muncii de inspector judiciar presupune în primul rând o diferență de

atitudine reflectată în modalitatea de raportare la alții, modalitatea de raportare la muncă și la obligațiile asumate, modalitatea de raportare la provocările profesionale etc., decât o diferență de gândire astfel cum a fost detaliată mai sus.

Analiza datelor prezentate scoate în evidență că în cazul funcției de inspector judiciar putem vorbi despre un profil ocupațional distinct de cel al judecătorilor și procurorilor în măsura în care acesta vizează conținutul și contextul muncii, precum și competențele specifice postului.

În ceea ce privește cerințele psihocognitive și psihosociale, diferențele sunt mai puțin vizibile acestea fiind localizate mai mult la nivelul stilului de lucru, precum și al opiniilor cu privire la cadrul relațiilor sociale, transpunerea sistemului de valori în activitatea desfășurată, formarea convingerilor etc.

Bibliografie

- [1] Boghaty Z.,(2004), *Manual de psihologia muncii și organizațională*, (coord), Editura Polirom, Iași
- [2] Chelcea S.,(2001), *Metodologia cercetării sociologice. Metode cantitative și calitative*, Editura Economică, București
- [3] Chraif – Popa M., Pitariu H., (2009), *Analiza psihologică a muncii. Proiectarea fișelor de post*, Supliment Psihologia resurselor umane, București
- [4] Chraif M.,(2013), *Tratat de psihologic muncii. Aplicații practice în organizații și resurse umane*, Editura Trei, București
- [5] Colceriu – Mihul P., (2006), *Psihologia personalului din domeniul securității naționale*, Suport de curs, Universitatea din București, Facultatea de Psihologie și Științele Educației
- [6] Constantin T., Stoica – Constantin A., (2002), *Managementul resurselor umane*, Editura Institutul European, Iași
- [7] Iluț P., (1997), *Abordarea calitativă a sociumanului*, Editura Polirom, Iași
- [8] Iluț P., Rotariu T., (1997), *Ancheta sociologică și sondajul de opinie*, Editura Polirom, Iași
- [9] <http://www.csm1909.ro/csm/index.php?cmd=01>
- [10] Babici M., Mocanu N., (2015), *Aspecte de actualitate privind profilul profesiei de judecător*, Revista „*Justiția în actualitate*”, nr.1, București

**Inspectia
Judiciară**

Bd. Regina Elisabeta, nr. 40
50018 București, sectorul 5
Tel 021-3226248 | 3226248
Fax 021-3226240
www.inspectiajudiciara.ro